

Gemeente Rotterdam

KWP

Rotterdams Talent

Monitor scholen op Zuid

Het primair onderwijs, 2023

J. de Boom

P. van Wensveen

Risbo, Erasmus Universiteit

maart 2024

A. L. Roode

I. Vogel

OBI, gemeente Rotterdam

Inhoudsopgave

Samenvatting.....	1
Overzicht scholen (schoolvestigingen)	1
Eindniveau in het basisonderwijs.....	2
Advies voor het voortgezet onderwijs	2
Relatief schoolverzuim	3
Hoofdstuk 1 Inleiding	5
1.1 De Children's Zone aanpak.....	6
1.2 Kiezen voor Vakmanschap.....	6
1.3 Monitoring onderwijs binnen het NPRZ.....	6
1.4 Bronvermelding	7
1.5 Leeswijzer.....	7
Hoofdstuk 2 Primair onderwijs	9
Hoofdstuk 3 Referentieniveaus in het basisonderwijs	15
Hoofdstuk 4 Advies voor het voortgezet onderwijs.....	21
4.1 Adviezen naar schoolweging.....	21
4.2 Adviezen naar opleidingsniveau ouders	25
Hoofdstuk 5 Relatief schoolverzuim.....	27
Bijlagen	30

Samenvatting

Deze rapportage maakt onderdeel uit van de monitoren voor het Nationaal Programma Rotterdam Zuid. Dit programma is in 2011 gestart en kent een doorlooptijd van 20 jaar. Doel is dat iedereen op Zuid een zinvolle dagbesteding heeft. Het programma richt zich dan ook op veel aspecten van de samenleving in Rotterdam Zuid, de drie gebieden Feijenoord, Charlois en IJsselmonde. De inspanningen zijn benoemd in de vijf pijlers van het programma, school, werk, wonen, veilig en thuisbasis op orde.

Deze monitor is ondersteunend aan de pijler school en is een signalerend instrument voor de partners van het NPRZ. Uitgangspunt van de monitor zijn de scholen (ofwel schoolvestigingen) in het (speciaal)basisonderwijs en de leerlingen binnen dit onderwijs. Hierbij komen de volgende onderwerpen aan bod: een overzicht van aantallen scholen en leerlingen in het gebied en de schoolweging van deze scholen, het eindniveau van de leerlingen aan het eind van het basisonderwijs, het advies aan leerlingen om hun onderwijscarrière door te zetten op het voortgezet onderwijs en schoolverzuim. Naast dat Rotterdam Zuid in beeld wordt gebracht, is er ook aandacht voor de focuswijken. Dit zijn de volgende CBS-buurtten: Feijenoord, Afrikaanderwijk, Bloemhof, Hillesluis, Carnisse, Tarwewijk en Oud-Charlois. Het basisonderwijs in de focuswijken kreeg in de eerste tien jaar na de start van het programma extra aandacht. Inmiddels wordt dit uitgebreid naar alle basisscholen in Rotterdam Zuid. Het doel is het onderwijs in Rotterdam Zuid op het gemiddelde niveau van de vier grote steden te brengen. Daarom wordt Rotterdam Zuid vergeleken met dit gemiddelde.

Primair onderwijs: overzicht scholen op Zuid

In Rotterdam Zuid zijn er in het schooljaar 2022/2023 56 basisscholen en vijf scholen in het speciaal onderwijs waarvan er 25 basisscholen en drie scholen in het speciaal basisonderwijs te vinden zijn in de focuswijken. In totaal zijn er 17.214 leerlingen waarvan 3,5 procent naar het speciaal onderwijs gaan. De deelname in het speciaal onderwijs is hoger dan gemiddeld in de vier grote steden (2,3 procent).

De schoolweging, een maat gemaakt door het CBS in plaats van het leerlinggewicht, is in Rotterdam Zuid hoger dan gemiddeld in de vier grote steden. Dit is een indicatie dat de verwachte onderwijsachterstand van de leerlingen in Rotterdam Zuid groter is dan in de vier grote steden. Hoewel de verwachte onderwijsachterstand afneemt, is het verschil ongeveer gelijk gebleven sinds de periode 2016 t/m 2018 met de vier grote steden.

De basisscholen zijn verdeeld over drie categorieën schoolweging: 'tot en met 35', 'hoger dan 35 tot en met 37,5' en 'hoger dan 37,5' op basis van de gemiddelde van steeds drie jaren. Daarbij zien we dat vanaf het eerste driejaargemiddelde 2016 t/m 2018 het aandeel scholen dat valt in de hoogste categorie waar de verwachte onderwijsachterstand hoger is dan in de andere categorieën, lager wordt in Rotterdam Zuid: het daalt van 45 naar 21 procent. Echter ook gemiddeld in de vier grote steden halveert dit percentage van 24 naar 12 procent.

Referentieniveaus in het basisonderwijs

In het schooljaar 2021/2022 heeft 94 procent van de leerlingen uit het basisonderwijs in Rotterdam Zuid het fundamenteel niveau behaald. Dit aandeel is ongeveer even groot als gemiddeld in vier grote steden (95 procent). Dit betekent dat 94 procent het niveau 1F of hoger heeft voor de referentieniveaus rekenen, lezen en taalverzorging. Bij het hogere niveau, het streefniveau, heeft 52 procent het niveau hoger dan 1F gehaald op de drie referentieniveaus. Dit is lager dan gemiddeld in de vier grote steden (58 procent).

De Inspectie voor het onderwijs gebruikt driejaarsgemiddelden voor zowel het fundamenteel niveau als voor het streefniveau en zet dit af tegen de driejaarsgemiddelde schoolweging. In deze rapportage zijn de scholen ingedeeld in drie categorieën schoolweging waarbij ook de meerjaarsgemiddelden zoals eerder zijn gebruikt.

Bij het fundamenteel niveau is te zien dat bij de scholen met een schoolweging 'tot en met 35' het percentage leerlingen met fundamenteel niveau twee procentpunten lager is in de periode 2020/2021 en 2021/2022 dan gemiddeld in de vier grote steden. Bij de scholen met een schoolweging 'hoger dan 37,5' is het percentage leerlingen dat het fundamenteel niveau heeft behaald in Rotterdam Zuid 2 procentpunten hoger dan gemiddeld in de vier grote steden.

Ook bij het streefniveau is te zien dat bij de categorie schoolweging 'tot en met 35' het aandeel leerlingen dat het streefniveau haalt in Rotterdam Zuid lager is dan gemiddeld in de vier grote steden. Bij de scholen met een schoolweging 'hoger dan 37,5' is dit andersom. De leerlingen van scholen met een hoge schoolweging in Rotterdam Zuid halen iets vaker het streefniveau dan gemiddeld in de vier grote steden.

Bij de middencategorie van de schoolweging zijn er geen verschillen tussen Rotterdam Zuid en de vier grote steden in aandelen dat het fundamenteel en streefniveau haalt.

Advies voor het voortgezet onderwijs

Leerlingen op scholen in Rotterdam Zuid krijgen in groep 8 van de basisschool een lager advies dan gemiddeld in de vier grote steden. Het aandeel leerlingen met een gemengd vmbo-gl/tl/havo advies en hoger is in het schooljaar 2021/2022 46 procent in Rotterdam Zuid en 63 procent gemiddeld in de vier grote steden. Wanneer dit percentage wordt voor de leerlingen wordt vergeleken naar de drie categorieën schoolweging dan is te zien dat het verschil in aandeel met een gemengd vmbo-gl/tl/havo advies en hoger groter is op scholen met een schoolweging 'tot en met 35' dan op scholen met de schoolweging 'hoger dan 37,5'. In 2021/2022 is het aandeel leerlingen met dit advies op scholen met schoolweging 'hoger dan 37,5' in Rotterdam Zuid zelfs iets hoger dan in de vier grote steden. Ook als we kijken naar het advies en het opleidingsniveau van de ouders is te zien dat het niveau van het advies gegeven aan leerlingen met ouders met een voltooid opleidingsniveau tot en met mbo-1 minder verschilt van het gemiddelde in de vier grote steden dan bij leerlingen met ouders die een hbo of wo opleiding hebben voltooid.

Het advies dat de leerkracht geeft aan de leerling kan worden herzien wanneer de eindtoets een hoger niveau aan geeft. In Rotterdam Zuid worden meer adviezen herzien dan gemiddeld in de vier grote steden.

Relatief schoolverzuim

Het relatief schoolverzuim is in Rotterdam Zuid hoger dan gemiddeld in overig Rotterdam. In de schooljaren 2019/2020 en 2020/2021, de schooljaren waarin corona een rol speelde, was het verzuim gedaald. In 2021/2022 is het verzuim weer gestegen.

Hoofdstuk 1 Inleiding

In het uitvoeringsplan van NPRZ is geformuleerd wat bereikt moet worden met het programma: “Het doel van het Nationaal Programma is dat iedereen op Zuid een zinvolle dagbesteding heeft: kinderen gaan naar school en volwassenen zijn aan het werk. Hierdoor krijgen bewoners een sterkere positie in de maatschappij.”¹ Het programma richt zich op het op orde krijgen van de thuisbasis, op school, op werk maar ook op wonen en op veiligheid. Het programma is in 2011 gestart en zoals destijds al voorspeld is het een programma met een lange adem. De doelen zijn ambitieus, vereisen hard werken, volharding en de resultaten komen maar langzaam in zicht. Het NPRZ richt zich op de gebieden Feijenoord, Charlois en IJsselmonde, ook wel Rotterdam Zuid genoemd.

Figuur 1.1 De cirkel van NPRZ

Bron: Uitvoeringsplan 2023 – 2027, NPRZ

Het programma kent verschillende pijlers, school, werk, wonen, veilig en thuisbasis op orde. De aanpak vanuit de pijlers worden in samenhang uitgevoerd. Dit wordt verbeeld in figuur 1.1, De cirkel van NPRZ. Deze rapportage richt zich op de pijler school. Deze pijler houdt zich bezig met het onderwijs. Het doel is de jeugd die opgroeit in Rotterdam Zuid goed onderwijs te bieden, hen op te leiden zodat zij een betere kans hebben op een goed leven. Op basis van de door het CBS berekende onderwijsachterstandsscore wordt duidelijk dat de jeugd van Rotterdam Zuid te kampen heeft een lagere verwachting ten aanzien van leerresultaten dan gemiddeld in de vier grote steden. Dit omdat de kenmerken van de leerlingen en/of het huishouden waartoe zij behoren wijzen op meer risicofactoren die onderwijsachterstand voorspellen.² In het NPRZ-gebied³ is er bij 39 procent van de

¹ Zie het Uitvoeringsplan 2023 – 2027, NPRZ, <https://www.nprz.nl/over-nprz/onze-documenten/uitvoeringsplan>

² Deze kenmerken betreffen (1) opleidingsniveau ouders, (2) gemiddeld opleidingsniveau van alle moeders op school, (3) land van herkomst ouders, (4) verblijfsduur moeder in Nederland en (5) of de ouders in de schuldsanering zitten. Zie ook [Verwachte onderwijsachterstanden \(cbs.nl\)](https://www.cbs.nl/verwachte-onderwijsachterstanden)

³ Dit is berekend als gewogen gemiddelde van de drie gebieden Feijenoord, Charlois en IJsselmonde op basis van door CBS gepubliceerde data.

kinderen in peuterleeftijd én in leeftijd waarin kinderen basisonderwijs volgen de verwachting dat zij onderwijsachterstand hebben (CBS, 2023). Gemiddeld in de vier grote steden is deze verwachting er voor 24 procent van de kinderen, landelijk 15 procent.

De pijler school bestaat uit twee onderdelen, de Children's Zone aanpak en Kiezen voor Vakmanschap. Hieronder wordt op beide onderdelen ingegaan.

1.1 De Children's Zone aanpak

Deze aanpak richt zich op het basis- en voortgezet onderwijs en kenmerkt zich een integrale benadering van de drie leefwerelden van leerlingen: thuis, school en vrije tijd/wijk. Doel is maximale leerprestaties en sociale ontwikkeling van het kind. De aanpak was aanvankelijk alleen gericht op de focuswijken⁴ maar inmiddels ook op andere plekken in Rotterdam Zuid en het wordt uitgebreid naar alle wijken in Rotterdam Zuid.

De aanpak behelst het samen met betrokken partijen de kwaliteit en kwantiteit op orde krijgen en het orde krijgen/houden van de thuisbasis van leerlingen. Het gaat onder andere om het verbeteren van de onderwijshuisvesting, het aanbieden van de dagprogrammering in het primair en het voortgezet onderwijs, de aanpak van het personeelstekort en de versterking van de schoolzorgteams. Hiernaast is er aandacht voor het creëren van financiële ruimte voor extra capaciteit om te sturen in het primair onderwijs, het komen tot stabiele begrotingen, het voorkomen of tegengaan van segregatie in het onderwijs, een aanpak voor bondgenootschap/ educatief partnerschap met ouders. Hiernaast wordt er gewerkt programmatische aanpak voor 0- tot 4-jarigen gewerkt aan een betere start op de basisschool.

1.2 Kiezen voor Vakmanschap

Om leerlingen te laten profiteren van hun maximale leerprestaties worden de leerlingen gestimuleerd om te kiezen voor studierichtingen met een goed perspectief op de (regionale) arbeidsmarkt. Leerlingen en ouders krijgen begeleiding bij het keuzeproces tijdens de schoolcarrière van de leerling. Het programma Loopbaan oriëntatie en begeleiding (LOB) is een samenhangend, uitgebreid pakket van activiteiten die leerlingen en hun ouders moet ondersteunen bij de keuze van de opleidingsrichting. Het programma start in het primair onderwijs, en wordt tevens uitgevoerd in het voortgezet onderwijs en op het mbo. Hiernaast wordt er een onderzoek door Oberon uitgevoerd naar het aanbod van techniek onderwijs in het voortgezet onderwijs in Rotterdam Zuid. Doel is het verhogen van het aandeel studenten in het mbo dat een opleiding in de richtingen zorg, techniek, vervoer, transport en logistiek.

1.3 Monitoring onderwijs binnen het NPRZ

Sinds de start van het programma NPRZ is er een monitor onderwijs voor NPRZ. De stand van zaken in het onderwijs van de leerlingen en studenten die wonen in Rotterdam Zuid wordt hier op peildatum

⁴ De focuswijken zijn de volgende CBS-buurtten: Feijenoord, Afrikaanderwijk, Bloemhof, Hillesluis, Carnisse, Tarwewijk en Oud-Charlois.

weergegeven in de Basismonitor Onderwijs NPRZ.⁵ Hiernaast wordt in de Basismonitor NPRZ schoolloopbanen van leerlingen en studenten die wonen in Rotterdam Zuid en de overgang van het onderwijs naar de arbeidsmarkt in beeld gebracht. Hoewel al veel wordt gerapporteerd over de jeugd uit Rotterdam Zuid hebben het programmabureau NPRZ en haar partners in het onderwijs tevens behoefte aan informatie naar schoolgebied: wat is de stand van zaken binnen het onderwijs als er wordt gekeken naar de leerlingen en studenten die hun opleiding volgen op een school of instelling gevestigd in Rotterdam Zuid. Deze monitor, de Monitor scholen op Zuid, wordt met dit doel ontwikkeld. De eerste editie doet alleen verslag van het basisonderwijs. In een volgende editie wordt de monitor uitgebreid met het voortgezet onderwijs.

1.4 Bronvermelding

De resultaten zijn gebaseerd op eigen berekeningen van Risbo, Erasmus Universiteit en OBI, Gemeente Rotterdam op basis van niet-openbare Microdata van het Centraal Bureau voor de Statistiek, open data van het Centraal Bureau voor de Statistiek en op basis van DUO Open onderwijsdata. Per tabel en figuur is de bron aangegeven.

1.5 Leeswijzer

In het volgende hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van het aantal schoolvestigingen in het basisonderwijs en in het speciaal basisonderwijs. Wanneer we spreken over scholen dan wordt er in deze monitor schoolvestigingen bedoeld. Hoofdstuk 3 gaat in op de behaalde referentieniveaus aan het einde van het basisonderwijs waarbij een vergelijking wordt gemaakt met de vier grote steden. Vervolgens worden de adviezen voor het voortgezet onderwijs die de leerlingen krijgen aan het einde van het basisonderwijs in hoofdstuk 4 besproken. In het laatste hoofdstuk, 5, komt schoolverzuim aan bod. Hierbij wordt alleen gekeken naar relatief verzuim, namelijk verzuim van leerlingen tijdens het schooljaar waar het verzuim ten minste 16 uur was in vier opeenvolgende weken. Absoluut verzuim, verzuim waarbij de leerlingen niet terugkeren in het onderwijs wordt buiten beschouwing gelaten.

⁵ Zie <https://www.nprz.nl/over-nprz/onze-documenten/onderwijsmonitor>.

Hoofdstuk 2 Primair onderwijs: overzicht scholen op Zuid

In tabel 2.1 is het aantal schoolvestigingen in het basisonderwijs en speciaal onderwijs opgenomen in het schooljaar 2022/2023. De tabel geeft ook een overzicht van de aantallen leerlingen op deze scholen. Ten derde is ook een driejaarsgemiddelde schoolweging van alle scholen tezamen in een gebied weergegeven. De schoolweging is door het CBS berekend op basis van de onderwijsachterstandscores op leerlingniveau. Deze scores zijn gebaseerd op de volgende kenmerken van de leerlingen:

- het opleidingsniveau van de ouders
- het gemiddeld opleidingsniveau van alle moeders op school
- het land van herkomst van de ouders
- de verblijfsduur van de moeder in Nederland
- of ouders in de schuldsanering zitten.

De schoolweging wordt door de Inspectie van het Onderwijs naast de daadwerkelijke schoolprestaties gelegd waardoor de Inspectie een indruk krijgt van de mate waarin scholen de potenties van de leerlingen weten te verwezenlijken.⁶ De vergelijking tussen de verwachte scores en de gerealiseerde scores komen in hoofdstuk 3 aan de orde.

Tabel 2.1 Primair onderwijs naar schoolgebied in 2022/2023

	focuswijken	Rotterdam Zuid	overig Rotterdam	Rotterdam	vier grote steden	Nederland
Aantal schoolvestigingen*						
Basisonderwijs	25	56	109	165	608	6.163
Speciaal basisonderwijs	3	5	7	12	36	267
Aantal leerlingen	7.256	17.214	34.311	51.525	189.650	1.397.693
Basisonderwijs	95%	97%	98%	98%	98%	98%
Speciaal basisonderwijs	4,8%	3,5%	1,7%	2,3%	2,3%	2,5%
Gem. driejaars-schoolweging**						
Basisonderwijs 20/21/23	35,6	35,2	30,2	31,9	29,9	29,2

Bronnen: CBS (SSB), bewerking Risbo/gemeente Rotterdam (OBI) en DUO Open onderwijsdata, * het betreft schoolvestigingen die met een brinnummer zijn geregistreerd bij DUO, ** gemiddelde van de peilmomenten 1 okt 2020, 1 okt 2021 en 1 feb 2023

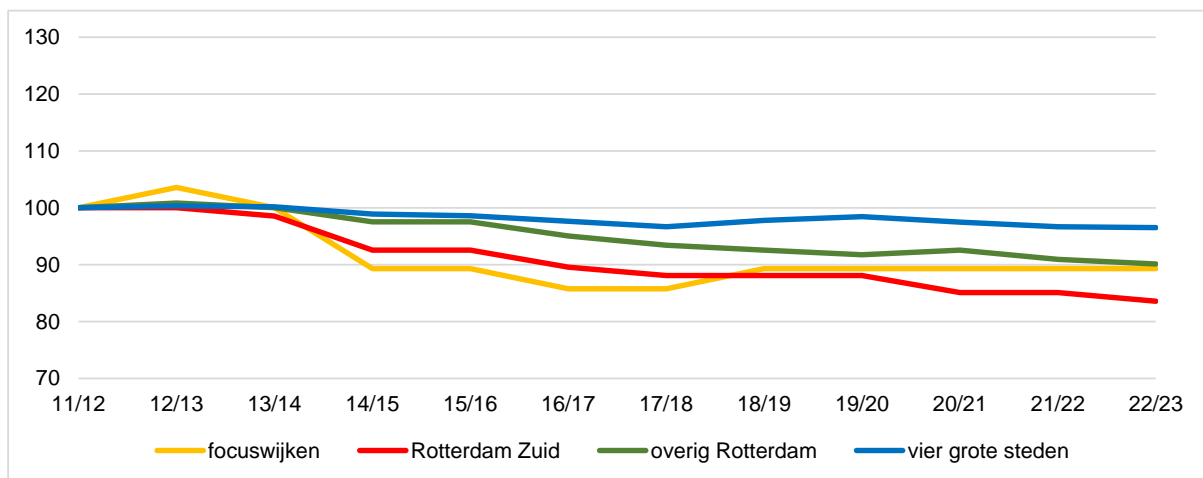
Rotterdam Zuid heeft op 1 oktober 2022 56 schoolvestigingen in het basisonderwijs en vijf in het speciaal onderwijs. Daarvan zijn er 25 schoolvestigingen basisonderwijs en drie speciaal basisonderwijs te vinden in de focuswijken. In de vier grote steden zijn er 608 basisscholen en 36 scholen voor het speciaal basisonderwijs.

In Rotterdam Zuid gaan 17.214 leerlingen naar het (speciaal) basisonderwijs. Hiervan gaan 7.256 leerlingen in de focuswijken naar school. Het aandeel leerlingen in het speciaal basisonderwijs in Rotterdam Zuid is 3,5 procent. In de vier grote steden is dat gemiddeld 2,3 procent. In de focuswijken is dit aandeel groter: 4,8 procent.

⁶ Zie schoolweging 2020-2023, [Schoolweging, 2020-2023 \(cbs.nl\)](https://www.cbs.nl/nl-nl/onderwijs/schoolweging-2020-2023)

Hoe hoger de schoolweging, hoe lager de te verwachten onderwijsresultaten van de school op basis van de leerlingenpopulatie. Hoe lager de schoolweging, hoe hoger de te verwachten onderwijsresultaten. De gemiddelde schoolweging in Nederland is 29,2. In tabel 2.1 is te zien dat de gemiddelde schoolweging van de scholen in Rotterdam Zuid 35,2 is, ruim hoger dan gemiddeld in de vier grote steden (29,9). In de focuswijken is dit nog iets hoger (35,6) dan in geheel Rotterdam Zuid.

De volgende figuren (2.1 t/m 2.3) geven de ontwikkeling van het aantal schoolvestigingen en het aantal leerlingen in het (speciaal) basisonderwijs weer. Daarbij is er een index gemaakt met als basis het schooljaar 2011/2012 waar de index op 100 is gezet. In de figuren zijn de gebieden focuswijken, Rotterdam Zuid, overig Rotterdam en de vier grote steden opgenomen.

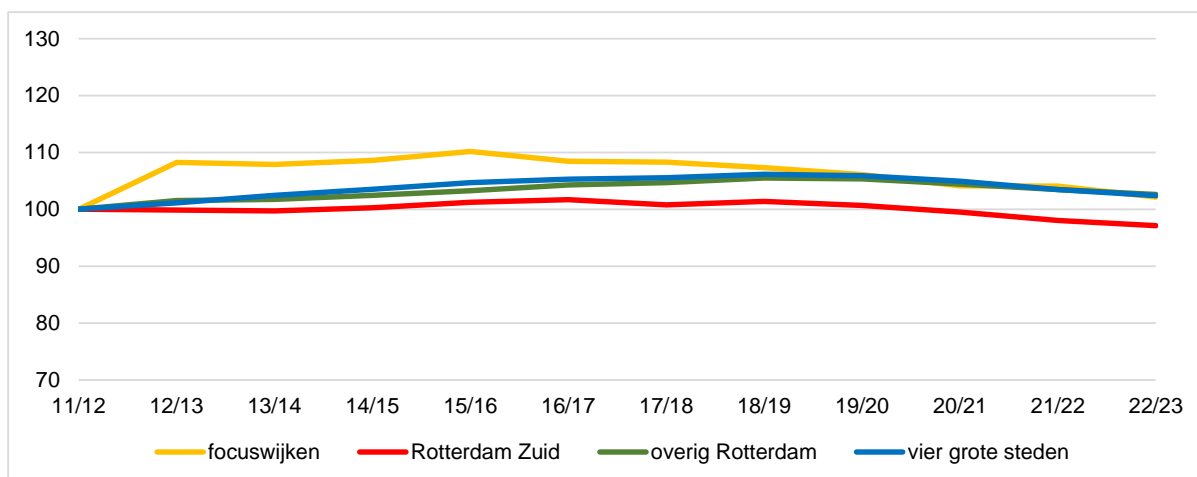

Figuur 2.1 Index ontwikkeling aantal schoolvestigingen in het basisonderwijs vanaf 2011/2012 (=100)

Bron: CBS (SSB), bewerking Risbo/gemeente Rotterdam (OBI)

Het aantal schoolvestigingen in het basisonderwijs is in alle vier de gebieden afgenomen. De afname is relatief gezien het grootst in Rotterdam Zuid, van 67 in 2011/2012 naar 56 scholen in 2022/2023, zie ook tabel b2.1 in de bijlage. In de focuswijken zijn er in 2011/2012 28 schoolvestigingen en in 2022/2023 25, sinds 2014/2015 is dit aantal vrijwel stabiel.

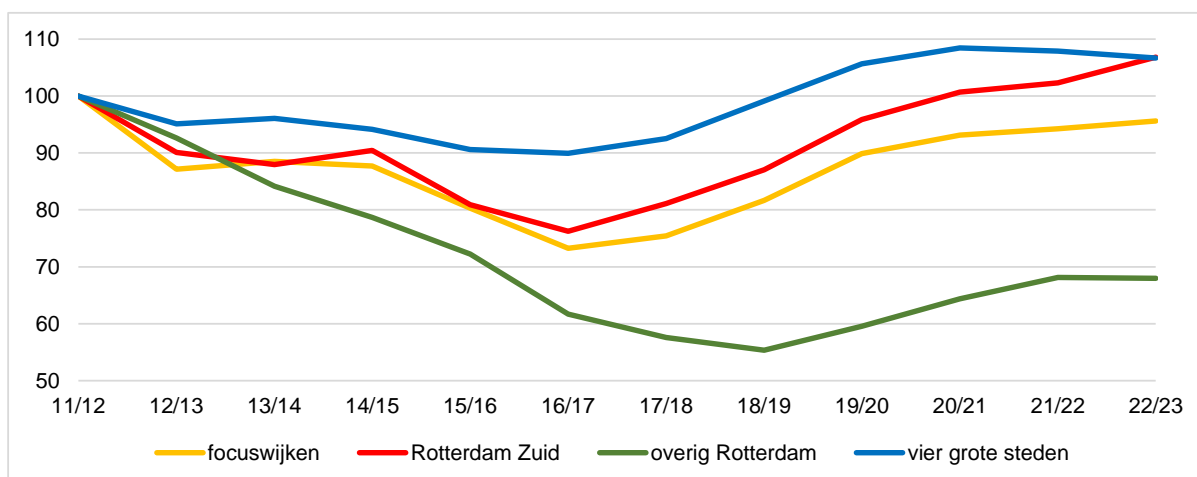
De ontwikkeling van het aantal schoolvestigingen behorend tot het speciaal basisonderwijs is niet opgenomen in een figuur, het aantal schoolvestigingen is in Rotterdam Zuid de gehele periode 2011/2012 tot en met 2022/2023 hetzelfde, namelijk 5. In dezelfde periode is het aantal scholen in de focuswijken ook onveranderd, namelijk 3. In de vier grote steden en ook in overig Rotterdam is er wel een afname van het aantal scholen in het speciaal basisonderwijs. Namelijk met 12 procent gemiddeld in de vier grote steden, Het aantal daalde van 630 naar 608 scholen. In overige Rotterdam daalde het aantal van 10 naar 7 schoolvestigingen. In tabel b2.1 in de bijlage zijn de aantallen per schooljaar opgenomen.

Figuur 2.2 Index ontwikkeling aantal leerlingen basisonderwijs vanaf 2011/2012 (=100)

Bron: CBS (SSB), bewerking Risbo/gemeente Rotterdam (OBI)

In figuur 2.2 is de ontwikkeling van het aantal basisschoolleerlingen weergegeven. In Rotterdam Zuid is de lijn tot 2018/2019 vrijwel vlak, in de laatste drie jaar is er een geleidelijke daling te zien. In het schooljaar 2011/2012 zijn er 17.111 leerlingen en aan het einde van de periode, in 2022/2023, 16.620 leerlingen. In de vier grote steden is er sprake van een licht stijgende lijn tot 2018/2019, daarna neemt het aantal leerlingen langzaam af. Het aantal leerlingen is in 2022/2023 met twee procent gestegen ten opzichte van 2011/2012. In de focuswijken is er een grotere stijging dan gemiddeld in de vier grote steden tot 2015/2016, daarna daalt het aantal leerlingen. Het aantal leerlingen op scholen in de focuswijken is in 2022/2023 twee procent hoger dan in 2011/2012. De ontwikkeling in overig Rotterdam komt vrijwel overeen met die in de vier grote steden.

Figuur 2.3 Index ontwikkeling aantal leerlingen speciaal basisonderwijs vanaf 2011/2012 (=100)

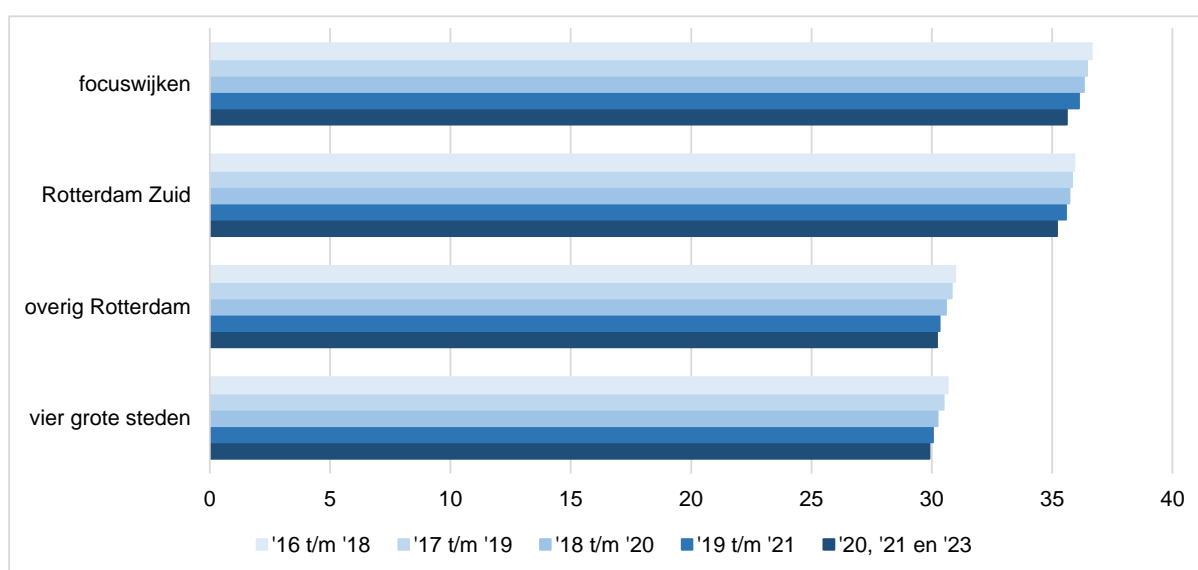
Bron: CBS (SSB), bewerking Risbo/gemeente Rotterdam (OBI)

In figuur 2.3 staat de ontwikkeling van het aantal leerlingen in het speciaal basisonderwijs. In alle vier de gebieden daalt het aantal leerlingen tot in het schooljaar 2016/2017 om vervolgens, in overig Rotterdam twee schooljaren later, weer te stijgen. In 2011/2012 waren er 556 leerlingen in Rotterdam Zuid en in 2022/2023 594. Dit is een toename van het aantal leerlingen in Rotterdam Zuid met zeven procent, een even grote toename als gemiddeld in de vier grote steden. In de focuswijken is er, in 2022/2023 sprake van een afname van vier procent ten opzichte van 2011/2012.

Ten opzichte van de vier grote steden is de daling en stijging in Rotterdam Zuid in de tussenliggende jaren relatief groter. In de focuswijken is de groei van het aantal leerlingen na 2016/2017 minder groot dan in Rotterdam Zuid en de vier grote steden. In overig Rotterdam daalt het aantal leerlingen in het speciaal onderwijs sterker en begint de stijging later dan in de overige drie gebieden. Hier is het aantal leerlingen met 32 procent afgenomen ten opzichte van 2011/2012.

In de bijlage zijn in tabel b2.2 de aantallen leerlingen per schooljaar naar gebied opgenomen.

In figuur 2.4 is de gemiddelde schoolweging per gebied en per drie jaren opgenomen. De score is hoger naarmate de verwachte onderwijsachterstand van de leerlingen op deze scholen groter is. Per schoolvestiging is eerst een driejaarsgemiddelde schoolweging berekend en vervolgens is er een naar leerlingenaantal gewogen gemiddelde schoolweging per gebied berekend.⁷

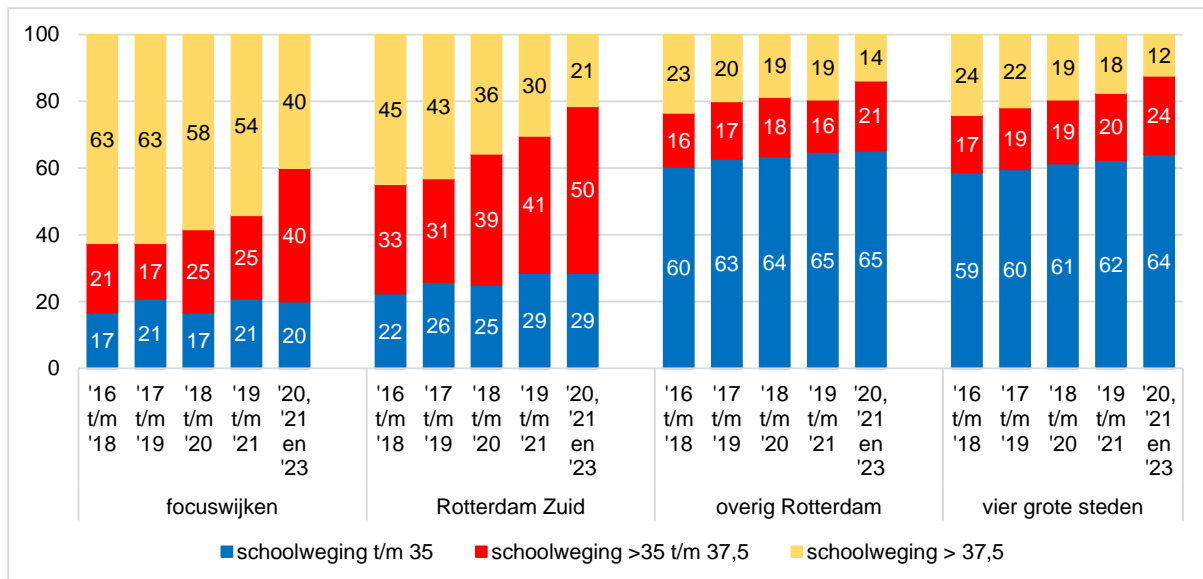
Figuur 2.4 Ontwikkeling driejaarsgemiddelde schoolweging in het basisonderwijs*

Bron: DUO Open onderwijsdata, bewerking Risbo/gemeente Rotterdam (OBI), 2016 t/m 2021 per 1 okt, 2023 per 1 feb

Figuur 2.4 laat duidelijk zien dat de driejaarsgemiddelde schoolweging van de scholen in Rotterdam Zuid hoger is dan gemiddeld in de vier grote steden en in overig Rotterdam. In de focuswijken is dit nog iets hoger dan in Rotterdam Zuid. De gemiddelde schoolweging in Rotterdam Zuid daalt wel, deze is in de periode 2020 t/m 2023 0,7 punt lager dan het gemiddelde in 2016 t/m 2018. Ook in de vier grote steden is deze daling te zien, daar is het 0,8 punt lager. Het verschil is dus ongeveer gelijk gebleven.

De volgende figuur, 2.5, zijn de scholen in drie groepen verdeeld, op basis van het driejaarsgemiddelde. Er zijn drie categorieën gemaakt, scholen met een schoolweging tot en met 35, scholen met een schoolweging tussen 35 en 37,5 en scholen met een gewicht groter dan 37,5. Per schoolvestiging is eerst een driejaarsgemiddelde schoolweging berekend.

⁷ De laatste periode is berekend over de peildata 1 oktober 2020, 1 oktober 2021 en 1 februari 2023. Door het verschuiven van de peildatum is er geen berekening geweest op een peildatum 2022.

Figuur 2.5 Verdeling schoolvestigingen over categorieën schoolweging in het basisonderwijs, in procenten

Bron: DUO Open onderwijsdata, bewerking Risbo/gemeente Rotterdam (OBI)

In Rotterdam Zuid zijn er in elke periode in verhouding meer scholen die vallen in de categorie schoolweging groter dan 37,5 dan in de vier grote steden. In 2016/2018 is dit gemiddeld 45 procent van de scholen in Rotterdam Zuid en 24 procent gemiddeld in de vier grote steden. Deze percentages zijn in 2020, 2021 en 2023 aanzienlijk lager, gemiddeld 21 procent in Rotterdam Zuid en 12 procent in de vier grote steden. De aandelen scholen die in de categorieën vallen 'tot en met 35' en '> 35 tot en met 37,5' worden groter in beide gebieden. In 2020, 2021 en 2023 behoort 29 procent van de scholen op Zuid tot de categorie 'tot en met 35'. In de vier grote steden is dat 64 procent. De verdeling over schoolweging is in overig Rotterdam vergelijkbaar met die in vier grote steden. In de focuswijken is het aandeel schoolvestigingen dat valt in de categorie schoolweging hoger dan 37,5 in alle perioden het hoogst. In de bijlage (tabel b2.4) is de verdeling van de scholen over de categorieën schoolweging voor alle gebieden opgenomen, dus ook voor geheel Rotterdam en voor Nederland.

Hoofdstuk 3 Referentieniveaus in het basisonderwijs

In het onderwijsresultatenmodel van de Inspectie van het Onderwijs wordt gekeken naar de behaalde referentieniveaus voor taal en rekenen.⁸ De referentieniveaus geven aan wat leerlingen in opeenvolgende fasen van het onderwijs aan basisvaardigheden taal en rekenen moeten kennen en kunnen. Het referentieniveau wordt op verschillende momenten in de schoolloopbaan bepaald, waaronder in groep 8 van het basisonderwijs.

Voor elk moment is in een doorlopende leerlijn aangegeven aan welk (referentieniveau) leerlingen op dat moment in de schoolloopbaan zouden moeten voldoen. Die niveaus worden de fundamentele niveaus (F) genoemd. Referentieniveau 1F is het niveau dat leerlingen aan het einde van groep 8 moeten beheersen om de overstap naar het voortgezet onderwijs goed te kunnen maken. Het niveau 2F is het algemeen maatschappelijk functioneel niveau, het niveau waaraan elke Nederlander zou moeten voldoen. Bij rekenen zijn ook streefniveaus geformuleerd als uitdaging voor leerlingen die meer aan kunnen (S).

De Inspectie van het Onderwijs heeft vanwege de coronacrisis besloten de onderwijsresultaten van het schooljaar 2021/2022 niet te beoordelen.⁹ Met ingang van schooljaar 2022/2023 wordt dit wel weer gedaan. De werkwijze voor de schooljaren 2022/2023 en 2023/2024 is aangepast, omdat er rekening wordt gehouden met de effecten van de coronacrisis én het feit dat er in 2019 en 2021 sprake is van normeringsverschillen tussen de eindtoetsen. Dit omdat de verschillende eindtoetsen in onvoldoende mate vergelijkbaar waren. In 2022 wordt een nieuwe normeringswerkwijze voor alle eindtoetsen gehanteerd en speelt dit probleem niet meer.⁹

Dit betekent voor deze rapportage dat de referentieniveaus tussen gebieden en tussen verschillende schooljaren met voorzichtigheid moeten worden gezien. Overigens zijn pas in de volgende rapportage de data voor het schooljaar 2022/2023 beschikbaar.

In tabel 3.1 is de verdeling van leerlingen in groep 8 van het basisonderwijs op de drie referentieniveaus (rekenen, lezen en taalverzorging) tezamen voor het schooljaar 2021/2022 weergegeven. Het aandeel leerlingen dat het niveau 1 F en hoger hebben het fundamentele niveau gehaald. De leerlingen die hoger dan 1 F hebben gehaald zitten op streefniveau.

⁸ Zie [Onderwijsresultatenmodel primair onderwijs | Publicatie | Inspectie van het onderwijs \(onderwijsinspectie.nl\)](#).

⁹ Zie: [Beoordeling leerresultaten primair onderwijs schooljaar 2022/2023 | Onderwijsresultaten in het primair onderwijs | Inspectie van het onderwijs \(onderwijsinspectie.nl\)](#)

Tabel 3.1 Gemiddelde van de drie referentieniveaus rekenen, lezen en taalverzorging, naar schoolgebied, in 2021/2022

	focuswijken	Rotterdam Zuid	overig Rotterdam	Rotterdam	vier grote steden	Nederland
totaal	853	1.908	3.976	5.884	21.982	170.688
<1F	5%	6%	5%	5%	5%	4%
=1F	42%	42%	38%	39%	37%	37%
=1S/2F	52%	52%	57%	56%	58%	59%
fundamenteel niveau (=>1F)	95%	94%	95%	95%	95%	96%
streefniveau (1S/2F)	52%	52%	57%	56%	58%	59%

Bron: DUO Open onderwijsdata, bewerking Risbo/gemeente Rotterdam (OBI), de percentages tellen door afronding niet altijd op tot 100%

In Rotterdam Zuid heeft 94 procent van de leerlingen in het schooljaar 2021/ 2022 het fundamenteel niveau behaald. Gemiddeld in de vier grote steden is dit 95 procent, net als in de focuswijken. Het verschil is in dit schooljaar slechts 1 procent. In dit schooljaar behaalde 52 procent van leerlingen uit Rotterdam Zuid het streefniveau. In de vier grote steden is dat hoger, 58 procent.

In tabel 3.2 staan de resultaten van de scholen op de referentieniveaus per onderdeel. Het gaat om de drie referentieniveaus rekenen, lezen (of leesvaardigheid) en taalverzorging.

Tabel 3.2 Referentieniveau onderdelen rekenen, lezen en taalverzorging naar schoolgebied, in 2021/2022

	focuswijken	Rotterdam Zuid	overig Rotterdam	Rotterdam	vier grote steden	Nederland
totaal	853	1.908	3.976	5.884	21.982	170.688
rekenen						
<1F	9%	10%	9%	9%	9%	7%
minimaal 1F	91%	90%	91%	91%	91%	93%
waarvan						
=1F	56%	54%	51%	52%	49%	50%
=1S/2F	35%	35%	40%	39%	43%	42%
lezen						
<1F	4%	4%	3%	3%	3%	2%
minimaal 1F	96%	96%	97%	97%	97%	98%
waarvan						
=1F	36%	35%	27%	30%	26%	25%
=1S/2F	60%	61%	70%	67%	71%	73%
taalverzorging						
<1F	3%	3%	3%	3%	3%	3%
minimaal 1F	97%	97%	97%	97%	97%	97%
waarvan						
=1F	35%	37%	35%	36%	35%	35%
=1S/2F	62%	59%	62%	61%	62%	62%

Bron: DUO Open onderwijsdata, bewerking Risbo/gemeente Rotterdam (OBI)

Negen op tien leerlingen uit Rotterdam Zuid én ook uit de focuswijken hebben op het referentieniveau *rekenen* het niveau 1F of hoger. Dit is vergelijkbaar met het gemiddelde in de vier grote steden. Het aandeel dat een niveau hoger dan 1F haalt is zowel in Rotterdam Zuid als in de focuswijken 35 procent. Dit is lager dan gemiddeld in de vier grote steden (43 procent).

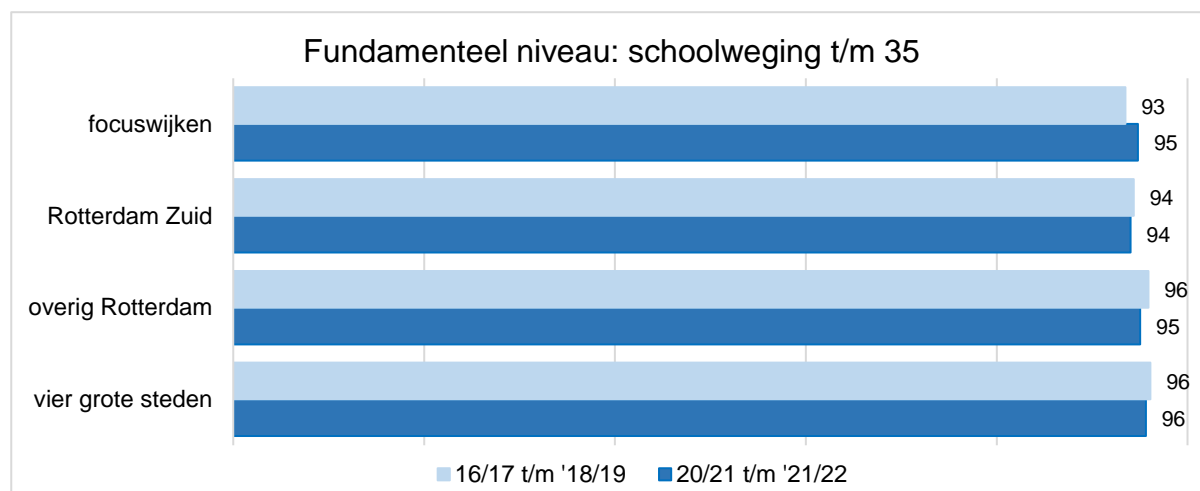
Ook voor het referentieniveau *lezen* is het aandeel leerlingen uit Rotterdam Zuid en de focuswijken (beide 96 procent), dat het niveau 1F en hoger haalt vergelijkbaar met het gemiddelde in de vier grote

steden (97 procent). Van de basisschoolleerlingen uit Rotterdam Zuid haalt 61 procent een hoger niveau dan 1F, lager dan gemiddeld in de vier grote steden (71 procent).

Van de leerlingen uit Rotterdam Zuid heeft 97 procent het niveau 1F of hoger voor *taalverzorging* in 2021/2022. Dit aandeel is even groot als gemiddeld in de vier grote steden. En ook in de focuswijken is dit 97 procent. Het niveau hoger dan 1F is behaald door 59 procent van de leerlingen in Rotterdam Zuid. In de focuswijken en gemiddeld in de vier grote steden is dit drie procentpunten hoger: 62 procent. In de bijlage, tabel b3.1a en b, zijn percentages van de schooljaren vanaf 2016/2017 opgenomen.

De Inspectie van het Onderwijs beoordeelt schoolvestigingen op basis van gemiddelden van drie schooljaren. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een driejaarsgemiddelden van de drie referentieniveaus rekenen, lezen en taalverzorging tezamen waarbij een percentage wordt berekend van 1F en hoger dan 1F (het fundamentele niveau) en een percentage van hoger dan 1F (het streefniveau). Deze percentages worden afgezet tegen het gemiddelde van de schoolweging.

In de figuren (3.1 tot en met 3.3) zijn de naar leerlingenaantal gewogen meerjaarsgemiddelde percentages behaald fundamenteel niveau voor de gebieden per een driejaarsgemiddelde schoolweging t/m 35 (figuur 3.1), groter dan (>) 35 tot en met 37,5 (figuur 3.2) en groter dan 37,5 (figuur 3.3) weergegeven.¹⁰

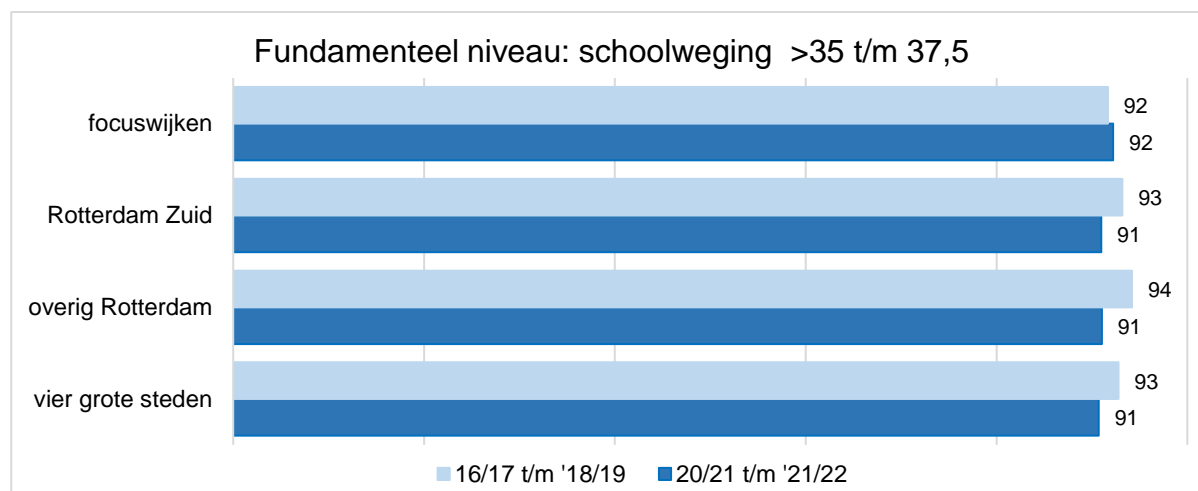
Figuur 3.1 Gemiddeld behaald fundamenteel niveau per periode binnen de categorie schoolweging t/m 35

Bron: DUO Open onderwijsdata, bewerking Risbo/gemeente Rotterdam (OBI)

In figuur 3.1 zijn de meerjaarsgemiddelden, '2016/2017 tot en met 2018/2019' en '2020/2021 en 2021/2022' percentages fundamenteel niveau opgenomen voor de schoolvestigingen die een meerjaarsgemiddelde schoolweging hebben tot en met 35. Zowel in de periode 2016/2017 tot en met 2018/2019 als in de periode 2020/2021 tot en met 2021/2022 is het fundamenteel niveau gemiddeld 94 procent in Rotterdam Zuid. Dit is twee procentpunten lager dan gemiddeld in de vier grote steden

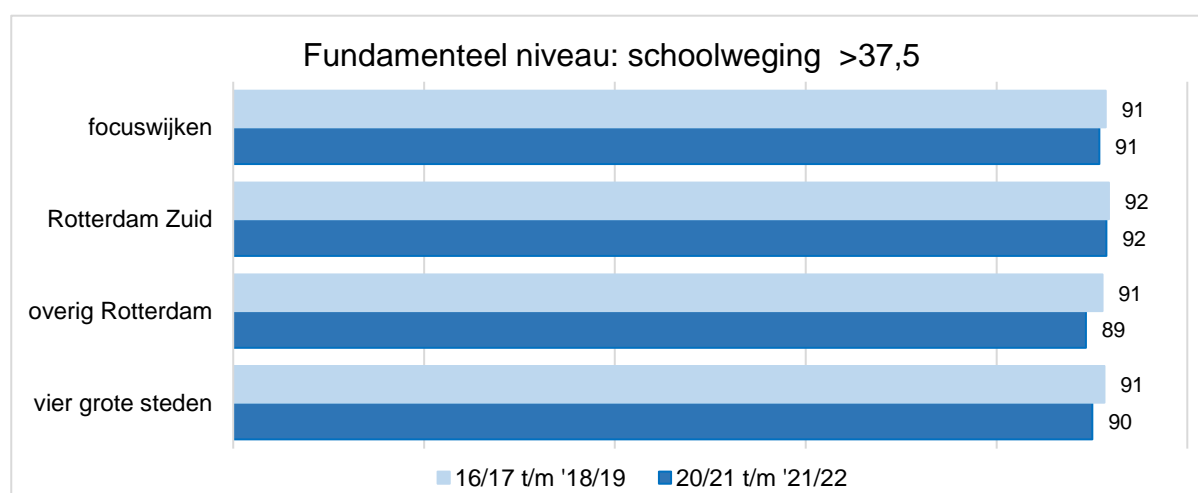
¹⁰ Het betreft een gemiddelde van de schooljaren 2016/2017 tot en met 2018/2019 voor zowel de schoolweging en referentieniveaus én een gemiddelde van de schooljaren 2019/2020 tot en met 2021/2022 van de schoolweging met het gemiddelde voor de referentieniveaus 2020/2021 en 2021/2022. Bij de referentieniveaus ontbreekt het schooljaar 2019/2020 vanwege het niet afnemen van de eindtoets in dat schooljaar in verband met de coronacrisis.

(96 procent in beide perioden). In de focuswijken is het gemiddelde referentieniveau licht gestegen (1,3 procentpunt).

Figuur 3.2 Gemiddeld behaald fundamenteel niveau per periode binnen de categorie schoolweging > 35 t/m 37,5
Bron: DUO Open onderwijsdata, bewerking Risbo/gemeente Rotterdam (OBI)

In figuur 3.2 zijn de meerjaarsgemiddelde percentages fundamenteel niveau voor de schoolvestigingen met een meerjaarsgemiddelde schoolweging groter dan 35 tot en met 37,5 opgenomen. Zowel in Rotterdam Zuid als gemiddeld in de vier grote steden is het percentage iets gedaald van 93 naar 91 procent. In de focuswijken bleef het percentage rond de 92 procent.

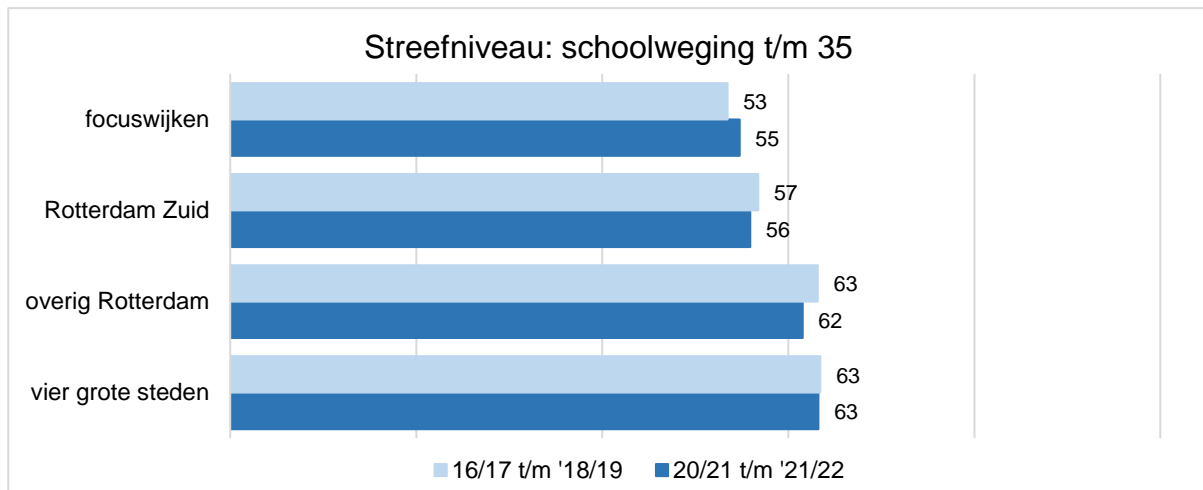

Figuur 3.3 Gemiddeld behaald fundamenteel niveau per periode binnen de categorie schoolweging > 37,5
Bron: DUO Open onderwijsdata, bewerking Risbo/gemeente Rotterdam (OBI)

In figuur 3.3 zijn de meerjaarsgemiddelde percentages fundamenteel niveau voor de schoolvestigingen met een meerjaarsgemiddelde schoolweging groter dan 37,5 opgenomen. In de beide perioden is het percentage fundamenteel niveau in Rotterdam Zuid 92 procent, in de focuswijken 91 procent. In de vier grote steden is het percentage in de periode 2016/2017 tot en met 2018/2019 91 procent en in de periode 2020/2021 tot en met 2021/2022 90 procent. In de laatste periode is het percentage in Rotterdam Zuid dus 2 procentpunten hoger.

In de navolgende figuren (3.4 tot en met 3.6) zijn de gemiddelde percentages streefniveau voor de schoolvestigingen met een meerjaarsgemiddelde schoolweging t/m 35 (figuur 3.4), groter dan (>) 35 tot en met 37,5 (figuur 3.5) en groter dan 37,5 (figuur 3.6) weergegeven.¹¹

Over het algemeen is het streefniveau in Rotterdam Zuid lager dan gemiddeld in de vier grote steden.

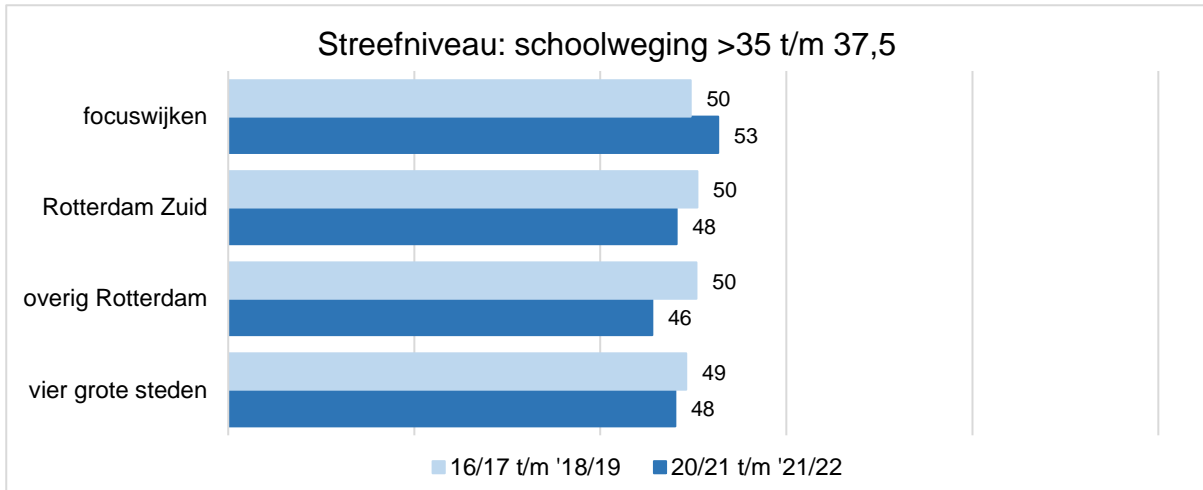

Figuur 3.4 Gemiddeld behaald streefniveau per periode binnen de categorie schoolweging t/m 35

Bron: DUO Open onderwijsdata, bewerking Risbo/gemeente Rotterdam (OBI)

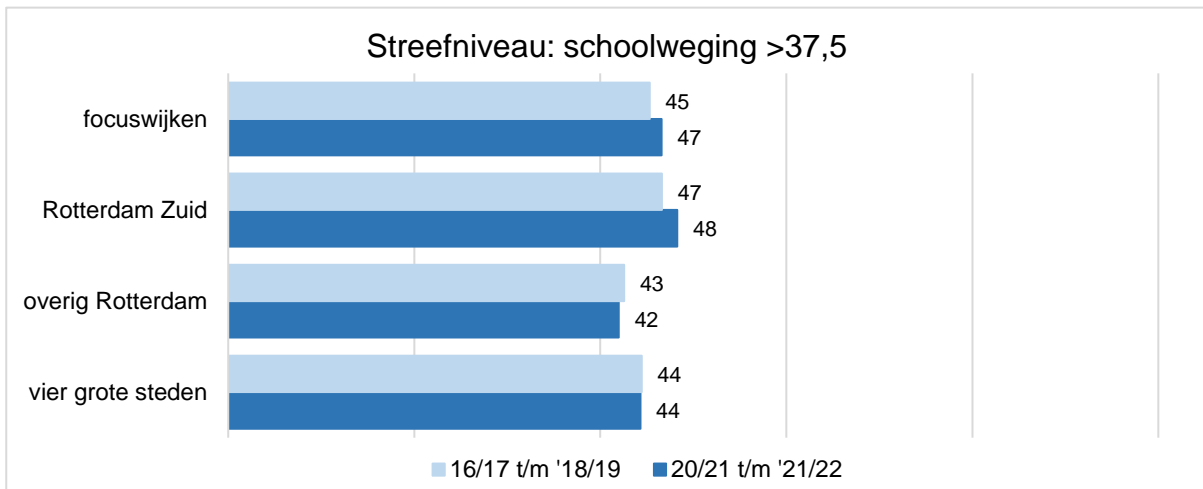
In figuur 3.4 zijn de meerjaarsgemiddelde percentages streefniveau opgenomen voor de schoolvestigingen die een meerjaarsgemiddelde schoolweging hebben tot en met 35. In Rotterdam Zuid is dit percentage gemiddeld genomen in de periode 2016/2017 tot en met 2018/2019 57 procent en in de volgende periode 2020/2021 tot en met 2021 /2022 is dit 56 procent. Dit is lager dan in de vier grote steden waar dit 63 procent in beide perioden is. In de focuswijken is dit lager dan in Roteerdam Zuid, namelijk 53 respectievelijk 55 procent.

¹¹ Het betreft een gemiddelde van de schooljaren 2016/2017 tot en met 2018/2019 voor zowel de schoolweging en referentieniveaus én een gemiddelde van de schooljaren 2019/2020 tot en met 2021/2022 van de schoolweging met het gemiddelde voor de referentieniveaus 2020/2021 en 2021/2022. Bij de referentieniveaus ontbreekt het schooljaar 2019/2020 vanwege het niet afnemen van de eindtoets in dat schooljaar in verband met de coronacrisis.

Figuur 3.5 Gemiddeld behaald streefniveau per periode binnen de categorie schoolweging > 35 t/m 37,5
Bron: DUO Open onderwijsdata, bewerking Risbo/gemeente Rotterdam (OBI)

In figuur 3.5 zijn de meerjaarsgemiddelde percentages streefniveau voor de schoolvestigingen met een meerjaarsgemiddelde schoolweging groter dan 35 tot en met 37,5 opgenomen. De helft van de leerlingen uit Rotterdam Zuid behaalt het streefniveau in de periode 2016/2017 tot en met 2018/2019. In de volgende periode is dat twee procentpunten lager: 48 procent. Dit is ongeveer gelijk aan de gemiddelden in de vier grote steden: 49 respectievelijk 48 procent. In de focuswijken wordt er in de laatste periode een hoger percentage leerlingen op streefniveau behaald: 53 procent.

Figuur 3.6 Gemiddeld behaald streefniveau per periode binnen de categorie schoolweging > 37,5
Bron: DUO Open onderwijsdata, bewerking Risbo/gemeente Rotterdam (OBI)

In figuur 3.6 zijn de meerjaarsgemiddelde percentages streefniveau voor de schoolvestigingen met een meerjaarsgemiddelde schoolweging groter dan 37,5 opgenomen. De leerlingen op deze schoolvestigingen in deze categorie schoolweging hebben meer kans op onderwijsachterstand dan bij de andere categorieën. Te zien is dat het percentage leerlingen dat het streefniveau haalt in Rotterdam Zuid hoger is dan gemiddeld in de vier grote steden. In de periode 2016/2017 tot en met 2018/2019 is dit 47 procent en in de periode erna 48 procent. In de vier grote steden is dat 44 procent in beide perioden. In de focuswijken is dit wat lager dan in Rotterdam: 45 procent in 2016/2017 tot en met 2018/2019 en 47 procent in de periode erna. Dus ook iets hoger dan gemiddeld in de vier grote steden.

Hoofdstuk 4 Advies voor het voortgezet onderwijs

In leerjaar 8 van het basisonderwijs krijgen de leerlingen een schooladvies. Dit is het advies over het best passend te volgen niveau in het voortgezet onderwijs. Het advies komt tot stand doordat de school onder andere kijkt naar de leerprestaties, aanleg en ontwikkeling op de basisschool. Het advies kan bestaan uit een onderwijsniveau op het voortgezet onderwijs, maar ook uit twee niveaus (een gemengd advies). In de data komen soms drie niveaus voor. In dit geval zijn de leerlingen met een dergelijk advies geteld bij het middelste advies. In sommige gevallen bestaat het advies uit meer dan drie niveaus. In dat geval is het advies niet meegenomen in de in dit hoofdstuk gepresenteerde cijfers. Het betreft de definitieve adviezen, dat wil zeggen de adviezen na een eventuele bijstelling naar aanleiding van de eindtoets.

In de volgende tabel (4.1) zijn de adviezen, schooljaar 2021/2022, het laatst bekende jaar op het moment van dataverzameling, opgenomen van leerlingen in groep 8 van het basisonderwijs naar schoolgebied.

Tabel 4.1 Definitief advies, groep 8 basisonderwijs voor vervolgonderwijs, naar schoolgebied in 2021/2022

	focuswijken	Rotterdam Zuid	overig Rotterdam	Rotterdam	vier grote steden	Nederland
totaal aantal adviezen	863	1.930	4.006	5.936	21.876	170.790
praktijkonderwijs	2%	2%	1%	1%	1%	1%
vmbo-bl	8%	7%	4%	5%	5%	5%
gem. advies t/m vmbo-kl	8%	9%	5%	6%	5%	4%
vmbo-kl	9%	9%	7%	7%	7%	9%
gem.advies t/m vmbo-gl/tl	11%	10%	6%	7%	4%	6%
vmbo-gl/tl	17%	17%	16%	16%	14%	17%
gemengd advies t/m havo	13%	12%	12%	12%	11%	11%
havo	10%	11%	14%	13%	14%	16%
gemengd advies t/m vwo	8%	10%	14%	12%	13%	12%
vwo	14%	13%	22%	19%	25%	20%

Bron: SSB, bewerking Risbo/gemeente Rotterdam (OBI)

In het schooljaar 2021/2022 zijn er in Rotterdam Zuid 1.930 schooladviezen gegeven aan leerlingen in groep 8. Van deze groep leerlingen kreeg 2,4 procent het advies praktijkonderwijs, een procentpunt hoger dan in gemiddeld in de vier grote steden (1,4 procent). In Rotterdam Zuid krijgen de leerlingen relatief gezien vaker een advies op de niveaus praktijkonderwijs tot en met gemengd advies t/m havo dan gemiddeld in de vier grote steden. Minder vaak krijgen de leerlingen een advies voor havo en vwo. In de bijlage (B4.a en b) zijn de tabellen met het schooladvies over de voorgaande schooljaren, vanaf 2011/2012, opgenomen.

4.1 Adviezen naar schoolweging

In de figuren 4.1 tot en met 4.3 wordt de verdeling van het aantal gegeven adviezen weergegeven naar categorie schoolweging. De driejaarsgemiddelde schoolweging (2020, 2021 en 2023) is verdeeld in de categorieën 't/m 35' (figuur 4.1), 'hoger dan 35 en t/m 37,5' (figuur 4.2) en 'hoger dan

37,5' (figuur 4.3). Hierbij geldt hoe groter de schoolweging van de categorie hoe meer leerlingen met een verwachte onderwijsachterstand.

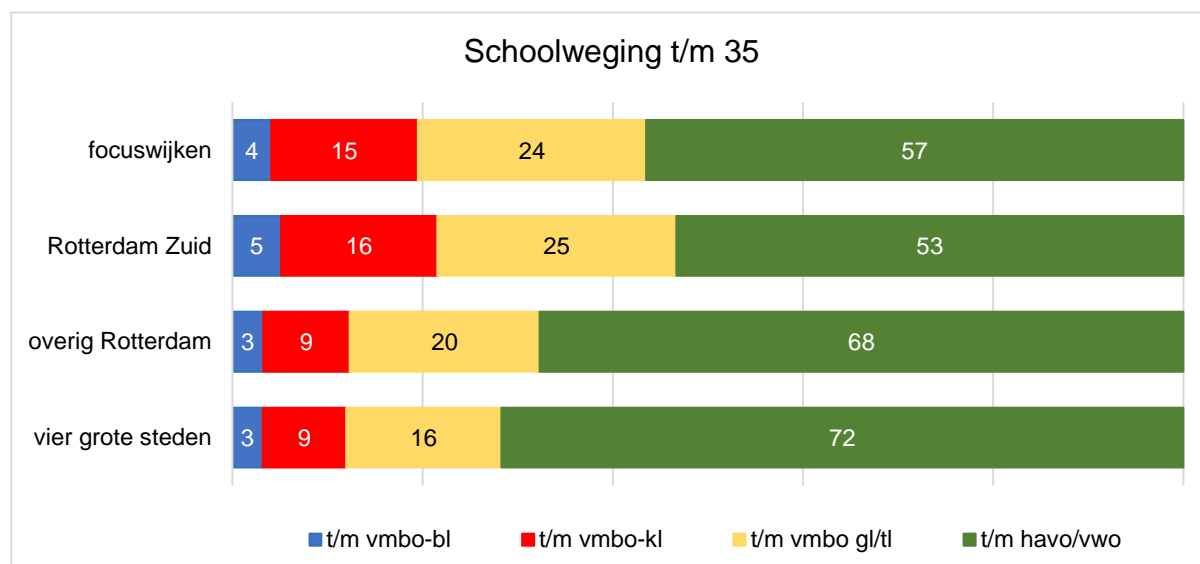
De verdeling van adviezen is gecomprimeerd tot 't/m vmbo-bl', 't/m vmbo-k', 't/m vmbo gl/tl' en 't/m havo/vwo' in tabel 4.2.¹²

Tabel 4.2 Definitief advies, naar schoolgebied in 2021/2022

	focuswijken	Rotterdam Zuid	overig Rotterdam	Rotterdam	vier grote steden	Nederland
totaal aantal	863	1.930	4.006	5.936	21.876	170.790
t/m vmbo bl	10%	9%	5%	6%	6%	6%
t/m vmbo kl	17%	18%	12%	14%	12%	13%
t/m vmbo gl/tl	28%	27%	21%	23%	18%	22%
t/m havo/vwo	46%	46%	62%	57%	63%	59%

Bron: SSB, bewerking Risbo/gemeente Rotterdam (OBI)

Het aandeel leerlingen dat een advies havo/vwo krijgt in het schooljaar 2021/2022 is 46 procent in zowel Rotterdam Zuid als in de focuswijken. In de vier grote steden is dit gemiddeld 63 procent.

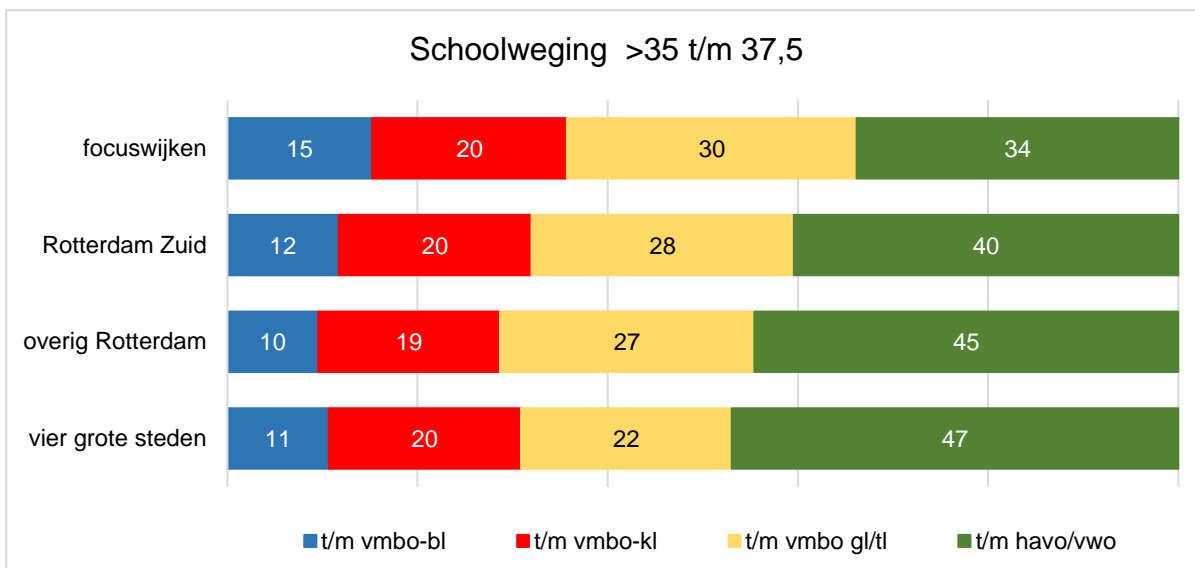

Figuur 4.1 Verdeling adviezen schoolvestiging met een schoolweging t/m 35, 2021/2022, in procenten

Bron: SSB, bewerking Risbo/gemeente Rotterdam (OBI)

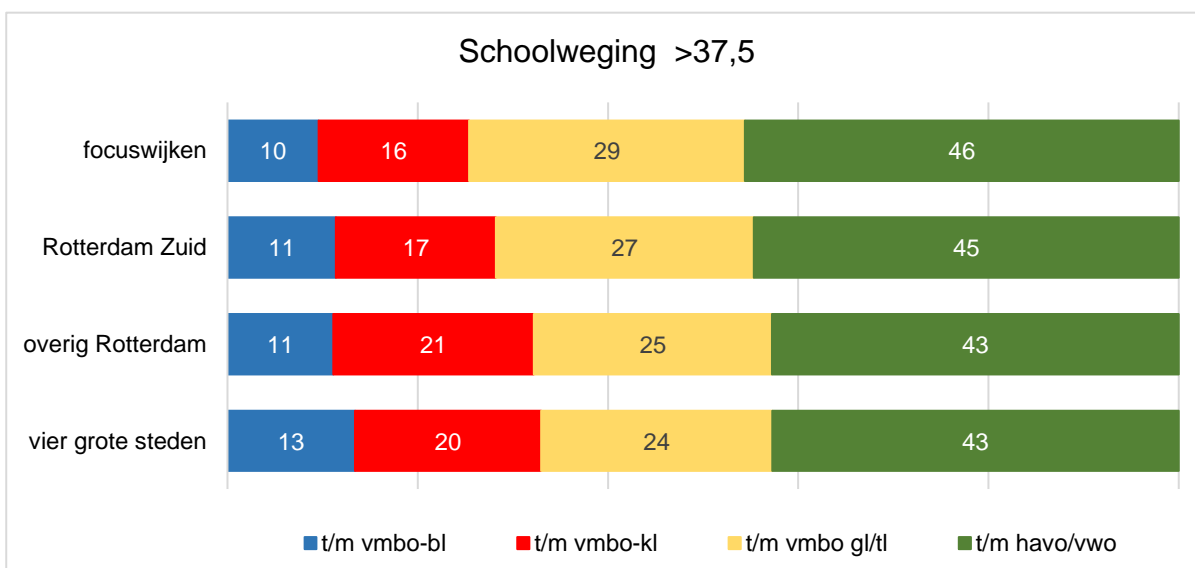
In figuur 4.1 is de verdeling naar schooladvies opgenomen voor de scholen die een gemiddelde schoolweging hebben tot en met 35. Het aandeel leerlingen met een havo/vwo advies is kleiner in Rotterdam Zuid dan in de vier grote steden. Het deel van de leerlingen met een advies op elk van de vmbo-niveaus is in Rotterdam Zuid (en in de focuswijken) groter zijn dan gemiddeld in de vier grote steden en ook hoger dan in overig Rotterdam.

¹² Met "t/m vmbo-bl" wordt praktijkonderwijs tot en met vmbo-bl bedoeld, met 't/m vmbo-k' wordt vmbo-b/k en vmbo-k bedoeld, met 't/m vmbo gl/tl' wordt vmbo-k/gl/tl en vmbo-gl/tl bedoeld, en met 't/m havo/vwo' wordt vmbo-tl/gl/havo, tot en met een vwo advies bedoeld.

Figuur 4.2 Verdeling adviezen schoolvestiging met een schoolweging groter dan 35 t/m 37,5, 2021/2022 in procenten
Bron: SSB, bewerking Risbo/gemeente Rotterdam (OBI)

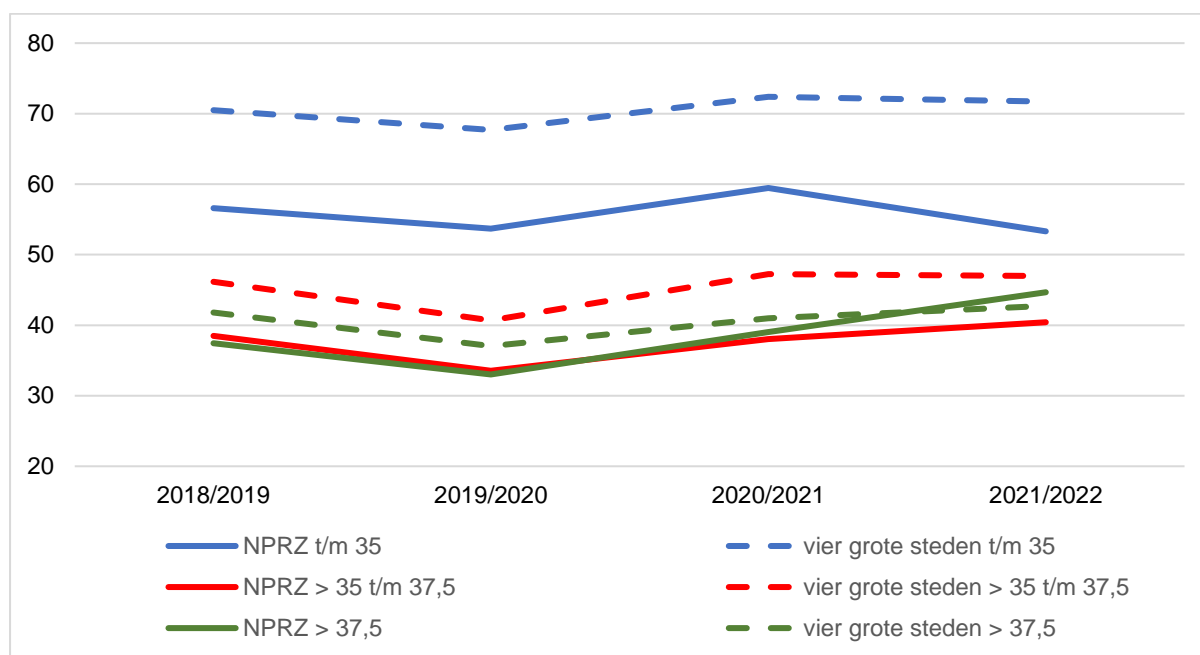
In figuur 4.2 is de verdeling naar schooladvies opgenomen voor de scholen die een gemiddelde schoolweging hebben hoger dan 35 en tot en met 37,5. Te zien is dat de verdeling van leerlingen met een advies in Rotterdam Zuid voor het vmbo-bl en vmbo-kl lijkt op het gemiddelde in de vier grote steden, het aandeel met het advies vmbo-gl/tl groter is en met een havo/vwo-advies kleiner.

Figuur 4.3 Verdeling adviezen schoolvestiging met een schoolweging groter dan 37,5, 2021/2022 in procenten
Bron: SSB, bewerking Risbo/gemeente Rotterdam (OBI)

In figuur 4.3 is de verdeling naar schooladvies opgenomen voor de scholen die een gemiddelde schoolweging hebben hoger dan 37,5. Bij de scholen met een hogere schoolweging dan 37,5 is te zien dat de verdeling over de adviezen in Rotterdam Zuid weinig afwijkt van de gemiddelde verdeling in de vier grote steden. In Rotterdam Zuid krijgt 45 procent van de leerlingen een havo/vwo advies en in de vier grote steden is dit 43 procent. De afwijking wijst op licht hoger adviseren op scholen in de hoogste categorie schoolweging in Rotterdam Zuid ten opzichte van scholen in dezelfde categorie schoolweging in de vier grote steden als geheel.

In figuur 4.4 is het aandeel leerlingen met een schooladvies t/m havo/vwo uit het NPRZ gebied en het gemiddelde in de vier grote steden naar schoolweging over vier schooljaren opgenomen.

Figuur 4.4 Percentage t/m havo/vwo adviezen naar schoolweging en schooljaar

Bron: SSB, bewerking Risbo/gemeente Rotterdam (OBI)

Te zien is dat het aandeel havo/vwo adviezen bij scholen in de hoogste categorie schoolweging (>37,5) in Rotterdam Zuid in de periode 2018/2019 tot en met 2021/2022, de groene lijnen, steeds meer het gemiddelde in de vier grote steden benadert en in het laatste schooljaar (2021/2022) licht hoger is dan in de vier grote steden. Bij de scholen met een schoolweging t/m 35, de blauwe lijnen, blijft het aandeel havo/vwo adviezen in Rotterdam Zuid in deze periode lager dan gemiddeld in de vier grote steden en is het verschil het grootst in het laatste schooljaar. Bij scholen met een schoolweging in de middelste categorie, de rode lijnen, blijft het verschil in percentage tussen NPRZ en de vier grote steden gedurende deze periode ongeveer gelijk.

Bij de scholen in de hoogste categorie schoolweging uit NPRZ behalen de leerlingen dus ongeveer hetzelfde niveau als de leerlingen van de scholen uit dezelfde categorie in de vier grote steden.

In de bijlage zijn in de tabellen tabel b4.2a en tabel b4.2b meerdere schooljaren opgenomen en ook de gebieden focuswijken, overig Rotterdam, Rotterdam en Nederland.

4.2 Adviezen naar opleidingsniveau ouders

Het opleidingsniveau van de ouders vertoont een samenhang met het advies van de leerlingen aan het einde van de basisschool. Hoe lager het gemiddelde opleidingsniveau van de ouders hoe lager het gemiddelde schooladvies is.¹³ Aan de hand van de registratie van diploma's bij DUO bepaalt het CBS het hoogst voltooide opleidingsniveau. Voor een deel van de bevolking is dit niet bekend, bijvoorbeeld van personen die hun opleiding in het buitenland hebben gedaan.

In de tabel 4.3 zijn de adviezen aan de groep 8 basisschoolleerlingen naar het hoogst voltooide opleidingsniveau van hun ouders weergegeven.

Tabel 4.3 Definitief advies, naar opleidingsniveau ouders en schoolgebied in 2021/2022

	focuswijken	Rotterdam Zuid	overig Rotterdam	Rotterdam	vier grote steden	Nederland
Opleidingsniveau ouders						
totaal						
totaal aantal	863	1.930	4.006	5.936	21.876	170.790
tot en met vmbo bl	10%	9%	5%	6%	6%	6%
vmbo kl	17%	18%	12%	14%	12%	13%
vmbo gl/tl	28%	27%	21%	23%	18%	22%
havo/vwo	46%	46%	62%	57%	63%	59%
maximaal niveau mbo 1						
totaal aantal	243	450	562	1.012	3.310	15.522
tot en met vmbo bl	13%	14%	11%	13%	13%	14%
vmbo kl	17%	22%	23%	22%	23%	23%
vmbo gl/tl	33%	29%	26%	27%	25%	27%
havo/vwo	37%	35%	40%	38%	39%	35%
mbo 2- 4 tot en met vwo						
totaal aantal	321	787	1.206	1.993	5.652	49.330
tot en met vmbo bl	10%	11%	8%	9%	9%	9%
vmbo kl	21%	21%	18%	20%	19%	19%
vmbo gl/tl	31%	29%	29%	29%	26%	28%
havo/vwo	38%	39%	44%	42%	46%	44%
hbo, wo						
totaal aantal	x	505	1.908	2.413	10.769	86.947
tot en met vmbo bl	x	3%	1%	1%	1%	2%
vmbo kl	x	10%	4%	5%	4%	6%
vmbo gl/tl	x	20%	14%	15%	12%	17%
havo/vwo	x	67%	81%	78%	82%	75%
onbekend						
totaal aantal	102	188	330	518	2.145	18.991
tot en met vmbo bl	11%	11%	6%	8%	9%	9%
vmbo kl	18%	14%	16%	15%	15%	18%
vmbo gl/tl	25%	29%	28%	29%	23%	26%
havo/vwo	46%	45%	50%	48%	53%	48%

Bron: SSB, bewerking Risbo/gemeente Rotterdam (OBI), x betekent te weinig waarnemingen om te mogen publiceren

Het verschil in verdeling over de adviesniveaus onder de leerlingen met ouders die een voltooide opleiding tot en met mbo-1 hebben uit Rotterdam Zuid met het gemiddelde in de vier grote steden is kleiner dan bij leerlingen met ouders die hoger zijn opgeleid. In Rotterdam Zuid is het aandeel met

¹³ Het opleidingsniveau van de ouders is zeer bepalend voor het schoolsucces van kinderen, zie bijv. ook de publicatie Ongelijkheid van het jonge kind, CBP, december 2020 (Notitie 'Ongelijkheid van het jonge kind' | CPB.nl)

een vmbo-gl/tl advies iets hoger en met een havo/vwo advies is iets lager dan gemiddeld in de vier grote steden. Onder de leerlingen met ouders die een hbo- of wetenschappelijke opleiding hebben is het verschil groter. In Rotterdam Zuid is het aandeel met een vmbo-k en met een vmbo-gl/tl advies hoger dan in de vier grote steden. Het aandeel met een havo/vwo-advies (67 procent) is duidelijk lager dan in de vier grote steden (82 procent).

Dit komt overeen wat in de vorige paragraaf naar voren is gekomen: de schoolweging wordt onder meer door het opleidingsniveau van de ouders bepaald. Hierbij draagt het opleidingsniveau van ouders tot en met mbo-1 bij aan een hogere schoolweging.

In tabel 4.4 is het aantal adviezen en het aandeel herziene adviezen op het totaal aantal adviezen naar niveau weergegeven. Het advies dat de leerkracht in eerste instantie geeft kan worden herzien wanneer het advies op basis van de eindtoets hoger is. Het advies van de leerkracht wordt dan naar boven toe bijgesteld (herzien).

Tabel 4.4 Aantal herziene adviezen en aandeel van het totaal aantal adviezen, naar schoolgebied, in 2021/2022

	focuswijken	Rotterdam Zuid	overig Rotterdam	Rotterdam	vier grote steden	Nederland
t/m vmbo-b						
totaal aantal	83	182	202	384	1.286	9.974
herzien	x	x	x	4,4%	3,9%	1,6%
t/m vmbo-k						
totaal aantal	144	345	475	820	2.665	21.894
herzien	17%	25%	19%	21%	21%	11%
t/m vmbo-gl/tl						
totaal aantal	241	514	861	1.375	4.038	37.799
herzien	28%	30%	15%	21%	18%	12%
t/m havo/vwo						
totaal aantal	395	889	2.468	3.357	13.887	101.123
herzien	25%	27%	13%	17%	12%	10%

Bron: SSB, bewerking Risbo/gemeente Rotterdam (OBI), , een kruisje ('x') betekent dat er minder dan het gaat om minder dan 10 kinderen, daarover mag vanwege privacy niet gerapporteerd worden.

Het aandeel herziene adviezen is bij de adviezen tot en met vmbo-b in Rotterdam Zuid, maar ook in de focuswijken en in overig Rotterdam is te klein om gepubliceerd te mogen worden. Bij de adviezen tot en met vmbo-k is een kwart herzien bij de leerlingen die in Rotterdam Zuid naar school gaan. In de vier grote steden is dat 21 procent. De verschillen tussen Rotterdam Zuid en de vier grote steden is bij de hogere adviezen groter. Bij de adviezen tot en met het vmbo-gl/tl is dit 30 procent in de Rotterdam Zuid en 18 procent in de vier grote steden. Bij de adviezen tot en met havo/vwo is dit 27 procent versus 12 procent. Er worden dus meer schooladviezen herzien in het NPRZ-gebieden dan gemiddeld in vier grote steden.

In de focuswijken zijn de aandelen vergelijkbaar, behalve bij de adviezen tot en met vmbo-k waar het aandeel minder groot is dan in Rotterdam Zuid en dan in de vier grote steden: 17 procent. Bij de adviezen vmbo-gl/tl en t/m havo/vwo worden er meer adviezen herzien dan gemiddeld in de vier grote steden.

Hoofdstuk 5 Relatief schoolverzuim

In dit hoofdstuk wordt aandacht besteed aan relatief verzuim. Het gaat verzuim van leerplichtige leerlingen die zonder geldige reden niet naar school gaan en waarvan het verzuim is gemeld bij de gemeente.¹⁴

Tabel 5.1 Relatief verzuim in het (speciaal) basisonderwijs naar schoolgebied

	focuswijken		Rotterdam Zuid		overig Rotterdam		Rotterdam	
basisonderwijs	198	2,9%	420	2,5%	518	1,6%	938	1,9%
speciaal basisonderwijs	18	4,9%	27	4,9%	26	3,0%	53	3,8%
2012/2013								
basisonderwijs	190	2,6%	424	2,5%	527	1,6%	951	1,9%
speciaal basisonderwijs	13	4,1%	26	5,2%	14	1,8%	40	3,1%
2013/2014								
basisonderwijs	237	3,2%	439	2,6%	447	1,3%	886	1,8%
speciaal basisonderwijs	19	5,9%	30	6,1%	26	3,6%	56	4,6%
2014/2015								
basisonderwijs	220	3,0%	407	2,4%	337	1,0%	744	1,5%
speciaal basisonderwijs	15	4,7%	20	4,0%	18	2,7%	38	3,2%
2015/2016								
basisonderwijs	138	1,9%	335	1,9%	357	1,1%	692	1,3%
speciaal basisonderwijs	x	x	19	4,2%	16	2,6%	35	3,3%
2016/2017								
basisonderwijs	212	2,9%	430	2,5%	377	1,1%	807	1,6%
speciaal basisonderwijs	x	x	x	x	x	x	22	2,3%
2017/2018								
basisonderwijs	216	3,0%	414	2,4%	367	1,1%	781	1,5%
speciaal basisonderwijs	18	6,5%	22	4,9%	26	5,3%	48	5,1%
2018/2019								
basisonderwijs	198	2,7%	411	2,4%	398	1,1%	809	1,6%
speciaal basisonderwijs	14	4,7%	17	3,5%	12	2,5%	29	3,0%
2019/2020								
basisonderwijs	158	2,2%	306	1,8%	298	0,9%	604	1,2%
speciaal basisonderwijs	20	6,1%	27	5,1%	13	2,6%	40	3,8%
2020/2021								
basisonderwijs	156	2,2%	288	1,7%	332	1,0%	620	1,2%
speciaal basisonderwijs	17	5,0%	25	4,5%	12	2,2%	37	3,3%
2021/2022								
basisonderwijs	182	2,6%	365	2,2%	368	1,1%	733	1,4%
speciaal basisonderwijs	23	6,7%	35	6,2%	18	3,1%	53	4,6%

Bron: Gemeente Rotterdam (Leerrecht & Ondersteuning) bewerking Risbo/gemeente Rotterdam (OBI), een kruisje ('x') betekent dat er minder dan het gaat om minder dan 10 kinderen, daarover mag vanwege privacy niet gerapporteerd worden.

In tabel 5.1 geeft een overzicht van het relatief verzuim in het basisonderwijs en het speciaal basisonderwijs voor de focuswijken, Rotterdam Zuid, overig Rotterdam en Rotterdam. Dit zijn

¹⁴ Er is sprake van relatief verzuim als een leerplichtige jongere wel op een school staat ingeschreven, maar zonder geldige reden les- of praktijktijd verzuimt. Volgens de Leerplichtwet zijn scholen alleen verplicht om de gemeente die gevallen te melden waar het verzuim ten minste 16 uur was in vier opeenvolgende weken. Deze gevallen van schoolverzuim worden geacht zo zorgwekkend te zijn dat er verder onderzoek en interventie nodig is. De school zelf blijft verantwoordelijk voor het korter durende verzuim.

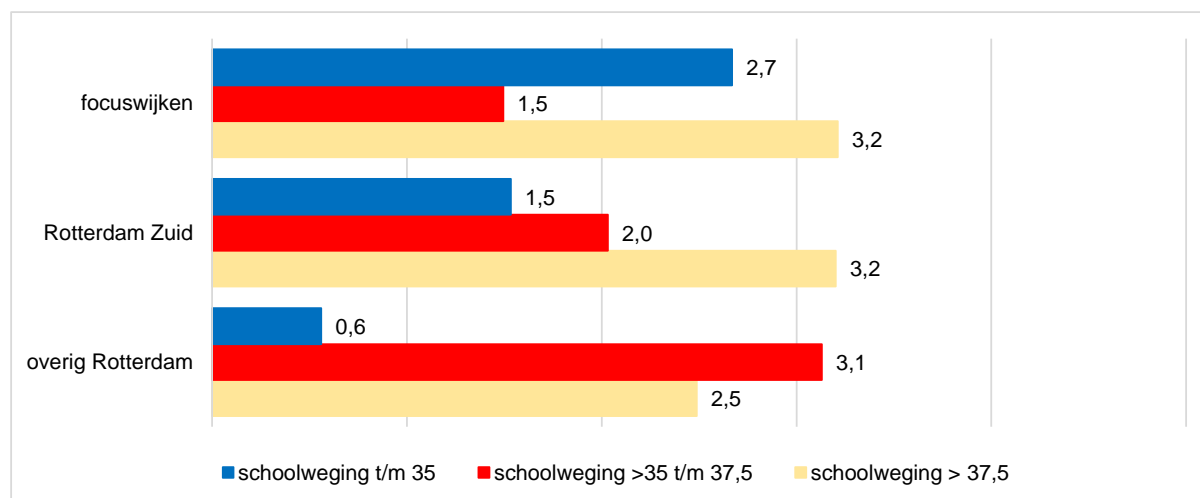
De gemeente rapporteert over het aantal meldingen in haar jaarlijkse rapport leerplicht. In dit onderzoek wordt gerapporteerd over daadwerkelijk verzuim. Meldingen verzuim die achteraf geen schoolverzuim bleken te zijn, zijn in dit rapport niet meegeteld.

gegevens over relatief verzuim van de gemeente Rotterdam die in de CBS-omgeving zijn opgenomen en gekoppeld aan de registers in het SSB van het CBS. Voor de vier grote steden en Nederland zijn data over relatief schoolverzuim niet beschikbaar. De mate van verzuim in het NPRZ-gebied wordt daarom met het verzuim in overig Rotterdam vergeleken.

Het relatief verzuim in het laatst bekende jaar (2021/2022) is in Rotterdam Zuid voor de leerlingen uit het basisonderwijs 2,2 procent en in het speciaal basisonderwijs 6,2 procent. Deze percentages zijn twee keer zo hoog als in overig Rotterdam, 1,1 procent en 3,1 procent. In de focuswijken is het verzuim nog iets hoger dan in Rotterdam Zuid, 2,6 in het basisonderwijs en 6,7 procent in het speciaal basisonderwijs.

In de twee schooljaren 2019/2020 en 2020/2021 was het verzuim in Rotterdam Zuid lager dan 2 procent. Aangenomen is dat vanwege corona de registratie van verzuim anders was. Het percentage verzuim is in Rotterdam Zuid en in de focuswijken in 2021/2022 weer op het niveau van voor corona (2018/2019). In overig Rotterdam is dit effect door corona in lichte mate te zien.

In figuur 5.1 is het relatief verzuim in het schooljaar 2021/2022 per gebied en naar categorie schoolweging weergegeven. Schoolweging is verdeeld in drie categorieën: 'tot en met 35', 'hoger dan 36 en tot en met 37,5' en 'hoger dan 37,5'.¹⁵ Binnen elke categorie is het gemiddelde schoolverzuim berekend over de scholen die vallen binnen die categorie.

Figuur 5.1 Relatief schoolverzuim naar categorie schoolweging, 2021/2022, in procenten

Bron: Gemeente Rotterdam (Leerrecht & Ondersteuning), SSB (CBS), bewerking Risbo/gemeente Rotterdam (OBI)

In Rotterdam Zuid is het schoolverzuim groter wanneer de scholen vallen in een categorie met een hoger schoolweging. In de categorie tot en met 35 heeft 1,5 procent van de leerlingen verzuimd, in de categorie groter dan 35 tot en met 37,5 heeft 2,0 procent verzuimd en in de hoogste categorie 3,2 procent. Overig Rotterdam geeft een wat ander beeld: daar is het hoogste verzuim te vinden in de middelste categorie (groter dan 35 tot en met 37,5): 3,1 procent. Dit hoger dan in Rotterdam Zuid. Het Verzuim is in beide andere categorieën lager dan in Rotterdam Zuid.

¹⁵ Hoe hoger de schoolweging hoe meer wordt verwacht dat de leerlingen op de school een onderwijsachterstand hebben.

De focuswijken laten weer een ander beeld zien: hier is het verzuim in de middelste categorie het laagst. Het verzuim van de leerlingen op scholen die vallen in categorie tot en met 35 is in de focuswijken flink hoger dan in de andere gebieden, 2,7 procent. Het gaat echter wel om een klein aantal scholen (5 in de categorie schoolweging tot en met 35).

In de bijlage, tabel b5.1, zijn de data van de drie voorgaande schooljaren en van 2021/2022 opgenomen. Te zien is dat het schoolverzuim in Rotterdam Zuid bij scholen die vallen in de categorie schoolweging tot en met 35 in alle schooljaren het laagst is en dat bij twee hogere categorieën wisselend is welke categorie het hoogste verzuim kent. Ook in overig Rotterdam doet zich dit voor.

Bijlagen

Tabel b2.1 Aantal schoolvestigingen basis- en speciaal basisonderwijs naar gebied en schooljaar

	focuswijken	Rotterdam Zuid	overig Rotterdam	Rotterdam	vier grote steden	Nederland
schoolvestigingen basisonderwijs						
2011/2012	28	67	121	188	630	6.966
2012/2013	29	67	122	189	632	6.902
2013/2014	28	66	121	187	631	6.808
2014/2015	25	62	118	180	623	6.707
2015/2016	25	62	118	180	621	6.585
2016/2017	24	60	115	175	615	6.495
2017/2018	24	59	113	172	609	6.404
2018/2019	25	59	112	171	616	6.334
2019/2020	25	59	111	170	620	6.296
2020/2021	25	57	112	169	614	6.247
2021/2022	25	57	110	167	609	6.198
2022/2023	25	56	109	165	608	6.163
schoolvestigingen speciaal basisonderwijs						
2011/2012	3	5	10	15	41	326
2012/2013	3	5	10	15	41	314
2013/2014	3	5	10	15	41	308
2014/2015	3	5	9	14	39	304
2015/2016	3	5	9	14	39	297
2016/2017	3	5	8	13	38	290
2017/2018	3	5	8	13	38	282
2018/2019	3	5	8	13	38	280
2019/2020	3	5	7	12	36	276
2020/2021	3	5	7	12	36	271
2021/2022	3	5	7	12	36	269
2022/2023	3	5	7	12	36	267

Bron: CBS (SSB), bewerking Risbo/gemeente Rotterdam (OBI)

Tabel b2.2 Aantal leerlingen basis- en speciaal basisonderwijs naar schoolgebied en schooljaar

	focuswijken	Rotterdam Zuid	overig Rotterdam	Rotterdam	vier grote steden	Nederland
	n	n	n	n	n	n
leerlingen basisonderwijs						
2011/2012	6.761	17.111	32.874	49.985	181.005	1.511.923
2012/2013	7.319	17.084	33.373	50.457	183.066	1.492.426
2013/2014	7.294	17.062	33.445	50.507	185.450	1.471.060
2014/2015	7.342	17.157	33.687	50.844	187.343	1.451.856
2015/2016	7.450	17.319	33.941	51.260	189.451	1.437.275
2016/2017	7.331	17.397	34.283	51.680	190.628	1.421.931
2017/2018	7.321	17.245	34.409	51.654	191.060	1.410.800
2018/2019	7.257	17.348	34.680	52.028	192.138	1.402.673
2019/2020	7.175	17.231	34.626	51.857	191.681	1.393.351
2020/2021	7.042	17.024	34.328	51.352	189.951	1.383.198
2021/2022	7.037	16.775	34.018	50.793	187.257	1.368.694
2022/2023	6.906	16.620	33.731	50.351	185.344	1.363.105
leerlingen speciaal basisonderwijs						
2011/2012	366	556	853	1.409	4.035	41.661
2012/2013	319	501	790	1.291	3.839	39.823
2013/2014	324	489	718	1.207	3.878	38.014
2014/2015	321	503	671	1.174	3.799	36.733
2015/2016	294	450	616	1.066	3.656	34.644
2016/2017	268	424	526	950	3.630	33.795
2017/2018	276	451	491	942	3.733	33.903
2018/2019	299	484	472	956	4.000	34.894
2019/2020	329	533	508	1.041	4.264	35.677
2020/2021	341	560	549	1.109	4.377	35.631
2021/2022	345	569	581	1.150	4.354	35.369
2022/2023	350	594	580	1.174	4.306	34.588

Bron: CBS (SSB), bewerking Risbo/gemeente Rotterdam (OBI)

Tabel b2.3 Gemiddelde schoolweging over drie jaren naar gebied*

	focuswijken	Rotterdam Zuid	overig Rotterdam	Rotterdam	vier grote steden	Nederland
	gemiddeld	gemiddeld	gemiddeld	gemiddeld	gemiddeld	gemiddeld
schoolweging						
2016 t/m 2018	36,6	35,9	31,0	32,6	30,7	29,7
2017 t/m 2019	36,5	35,8	30,8	32,5	30,5	29,6
2018 t/m 2020	36,3	35,7	30,6	32,3	30,2	29,4
2019 t/m 2021	36,1	35,6	30,3	32,1	30,0	29,3
2020, 2021 en 2023	35,6	35,2	30,2	31,9	29,9	29,2

Bron: DUO Open onderwijsdata, bewerking Risbo/gemeente Rotterdam (OBI), * 2016 t/m 2021 per 1 oktober, 2023 per 1 februari

Tabel b2.4 Verdeling schoolvestigingen (op basis van driejaarsgemiddelde) naar categorie schoolweging

	focuswijken aantal	Rotterdam Zuid aantal	overig Rotterdam aantal	Rotterdam aantal	vier grote steden aantal	Nederland aantal
categorie schoolweging*						
2016 t/m 2018						
t/m 35	4	13	67	80	352	5.529
>35 t/m 37,5	5	19	18	37	103	386
> 37,5	15	26	26	52	145	326
2017 t/m 2019						
t/m 35	5	15	69	84	358	5.538
>35 t/m 37,5	4	18	19	37	111	409
> 37,5	15	25	22	47	131	303
2018 t/m 2020						
t/m 35	4	14	68	82	366	5.467
>35 t/m 37,5	6	22	19	41	114	410
> 37,5	14	20	20	40	116	264
2019 t/m 2021						
t/m 35	5	16	70	86	374	5.479
>35 t/m 37,5	6	23	17	40	120	435
> 37,5	13	17	21	38	105	244
2020, 2021 en 2023						
t/m 35	5	16	71	87	385	5.482
>35 t/m 37,5	10	28	23	51	141	471
> 37,5	10	12	15	27	74	165

Bron: DUO Open onderwijsdata, bewerking Risbo/gemeente Rotterdam (OBI), * 2016 t/m 2021 per 1 oktober, 2023 per 1 februari

Tabel b3.1a Referentieniveau onderdelen rekenen, lezen en taalverzorging naar schoolgebied

	focuswijken n	Rotterdam Zuid n	overig Rotterdam n	Rotterdam n	vier grote steden n	Nederland
2016/2017						
totaal	781	1.861	3.775	5.636	20.954	174.184
rekenen						
<1F	13%	10%	9%	9%	9%	7%
=1F	53%	52%	46%	48%	46%	45%
=1S/2F	35%	37%	45%	43%	46%	48%
lezen						
<1F	4%	3%	2%	3%	3%	3%
=1F	41%	40%	35%	36%	34%	30%
=1S/2F	55%	57%	63%	61%	63%	67%
taalverzorging						
<1F	2%	3%	3%	3%	4%	3%
=1F	47%	45%	41%	42%	41%	40%
=1S/2F	51%	53%	56%	55%	55%	57%
2017/2018						
totaal	774	1.806	3.739	5.545	20.511	170.029
rekenen						
<1F	15%	14%	8%	10%	9%	7%
=1F	48%	48%	46%	47%	45%	44%
=1S/2F	37%	38%	46%	43%	46%	49%
lezen						
<1F	5%	4%	3%	3%	3%	2%
=1F	38%	35%	25%	28%	26%	23%
=1S/2F	58%	62%	72%	68%	71%	75%
taalverzorging						
<1F	4%	5%	6%	5%	5%	4%
=1F	45%	40%	34%	36%	36%	37%
=1S/2F	51%	55%	61%	59%	58%	59%
2018/2019						
totaal	790	1.819	3.806	5.625	21.149	168.358
rekenen						
<1F	11%	11%	9%	10%	9%	7%
=1F	51%	50%	45%	47%	46%	46%
=1S/2F	38%	39%	46%	44%	46%	47%
lezen						
<1F	7%	6%	3%	4%	3%	2%
=1F	32%	29%	24%	26%	24%	21%
=1S/2F	61%	65%	73%	70%	74%	78%
taalverzorging						
<1F	9%	7%	4%	5%	4%	3%
=1F	40%	40%	36%	37%	37%	37%
=1S/2F	51%	53%	61%	58%	59%	60%

Bron: DUO Open onderwijsdata, bewerking Risbo/gemeente Rotterdam (OBI)

Tabel b3.1b Referentieniveau onderdelen rekenen, lezen en taalverzorging naar schoolgebied

	focuswijken	Rotterdam Zuid	overig Rotterdam	Rotterdam	vier grote steden	Nederland
2020/2021						
totaal	738	1.807	4.028	5.835	22.025	172.082
rekenen						
<1F	16%	16%	12%	13%	11%	10%
=1F	45%	46%	46%	46%	45%	47%
=1S/2F	39%	38%	43%	41%	44%	44%
lezen						
<1F	4%	4%	5%	4%	4%	3%
=1F	35%	32%	24%	27%	23%	22%
=1S/2F	61%	64%	71%	69%	73%	76%
taalverzorging						
<1F	11%	10%	6%	7%	6%	5%
=1F	44%	43%	37%	39%	37%	38%
=1S/2F	44%	47%	57%	54%	57%	57%

Bron: DUO Open onderwijsdata, bewerking Risbo/gemeente Rotterdam (OBI)

Tabel b3.2 Driejaargemiddelde* fundamenteel niveau naar categorie schoolweging schoolvestigingen, schoolgebied

	focuswijken	Rotterdam Zuid	overig Rotterdam	Rotterdam	vier grote steden	Nederland
2016/2017 t/m 2018/2019						
Fundamenteel niveau						
totaal	92%	93%	95%	94%	95%	96%
t/m 35	93%	94%	96%	96%	96%	96%
>35 t/m 37,5	92%	93%	94%	94%	93%	93%
> 37,5	91%	92%	91%	91%	91%	92%
streefniveau						
totaal	48%	51%	58%	56%	58%	60%
t/m 35	53%	57%	63%	62%	63%	61%
>35 t/m 37,5	50%	50%	50%	50%	49%	49%
> 37,5	45%	47%	43%	45%	44%	45%
2020/2021 t/m 2021/2022						
Fundamenteel niveau						
totaal	92%	92%	94%	93%	94%	95%
t/m 35	95%	94%	95%	95%	96%	95%
>35 t/m 37,5	92%	91%	91%	91%	91%	91%
> 37,5	91%	92%	89%	90%	90%	90%
streefniveau						
totaal	51%	51%	57%	55%	58%	59%
t/m 35	55%	56%	62%	61%	63%	60%
>35 t/m 37,5	53%	48%	46%	47%	48%	48%
> 37,5	47%	48%	42%	45%	44%	45%

Bron: DUO Open onderwijsdata, bewerking Risbo/gemeente Rotterdam (OBI), gemiddelden over drie schooljaren namelijk 2016/2017 t/m 2018/2019 en 2019/2020 t/m 2021/2022. Omdat in het schooljaar 2019/2020 er geen Eindtoets is afgenomen is er een gemiddelde genomen over de twee schooljaren 2020/2021 en 2021/2022 voor de referentiesniveaus.

Tabel b4.1a Adviezen groep 8 basisonderwijs per schooljaar naar gebied

	focuswijken	Rotterdam Zuid	overig Rotterdam	Rotterdam	vier grote steden	Nederland
2011/2012						
totaal aantal adviezen	755	1.854	3.787	5.641	19.540	177.232
praktijkonderwijs	2%	2%	1%	1%	1%	1%
vmbo-bl	13%	13%	8%	10%	9%	7%
gem. advies t/m vmbo-kl	8%	6%	4%	5%	4%	4%
vmbo-kl	10%	11%	9%	10%	10%	8%
gem.advies t/m vmbo-gl/tl	3%	3%	3%	3%	1%	3%
vmbo-gl/tl	28%	26%	22%	23%	20%	21%
gemengd advies t/m havo	7%	8%	9%	9%	9%	9%
havo	15%	14%	17%	16%	16%	18%
gemengd advies t/m vwo	6%	7%	11%	10%	11%	12%
vwo	11%	10%	16%	14%	18%	18%
2013/2014						
totaal aantal adviezen	706	1.714	3.837	5.551	20.600	184.534
praktijkonderwijs	4%	3%	1%	2%	2%	1%
vmbo-bl	18%	16%	9%	11%	9%	7%
gem. advies t/m vmbo-kl	2%	3%	3%	3%	3%	3%
vmbo-kl	14%	14%	11%	12%	11%	10%
gem.advies t/m vmbo-gl/tl	2%	1%	1%	1%	1%	2%
vmbo-gl/tl	28%	27%	22%	24%	19%	22%
gemengd advies t/m havo	4%	4%	6%	6%	7%	7%
havo	16%	18%	20%	19%	18%	20%
gemengd advies t/m vwo	2%	3%	8%	6%	10%	8%
vwo	10%	13%	19%	17%	20%	19%
2015/2016						
totaal aantal adviezen	853	1.919	3.821	5.740	21.209	180.982
praktijkonderwijs	4%	3%	2%	2%	2%	1%
vmbo-bl	14%	14%	7%	9%	8%	7%
gem. advies t/m vmbo-kl	6%	5%	5%	5%	4%	3%
vmbo-kl	11%	10%	10%	10%	10%	11%
gem.advies t/m vmbo-gl/tl	4%	4%	3%	4%	3%	2%
vmbo-gl/tl	23%	21%	19%	20%	16%	21%
gemengd advies t/m havo	6%	8%	9%	9%	8%	7%
havo	14%	14%	16%	15%	16%	21%
gemengd advies t/m vwo	8%	9%	10%	10%	11%	8%
vwo	11%	12%	19%	17%	22%	21%

Bron: CBS (SSB), bewerking Risbo/gemeente Rotterdam (OBI)

Tabel b4.1b Adviezen groep 8 basisonderwijs per schooljaar naar gebied

	focuswijken	Rotterdam Zuid	overig Rotterdam	Rotterdam	vier grote steden	Nederland
2011/2012						
totaal aantal adviezen	755	1.854	3.787	5.641	19.540	177.232
praktijkonderwijs	2%	2%	1%	1%	1%	1%
vmbo-bl	13%	13%	8%	10%	9%	7%
gem. advies t/m vmbo-kl	8%	6%	4%	5%	4%	4%
vmbo-kl	10%	11%	9%	10%	10%	8%
gem.advies t/m vmbo-gl/tl	3%	3%	3%	3%	1%	3%
vmbo-gl/tl	28%	26%	22%	23%	20%	21%
gemengd advies t/m havo	7%	8%	9%	9%	9%	9%
havo	15%	14%	17%	16%	16%	18%
gemengd advies t/m vwo	6%	7%	11%	10%	11%	12%
vwo	11%	10%	16%	14%	18%	18%
2013/2014						
totaal aantal adviezen	706	1.714	3.837	5.551	20.600	184.534
praktijkonderwijs	4%	3%	1%	2%	2%	1%
vmbo-bl	18%	16%	9%	11%	9%	7%
gem. advies t/m vmbo-kl	2%	3%	3%	3%	3%	3%
vmbo-kl	14%	14%	11%	12%	11%	10%
gem.advies t/m vmbo-gl/tl	2%	1%	1%	1%	1%	2%
vmbo-gl/tl	28%	27%	22%	24%	19%	22%
gemengd advies t/m havo	4%	4%	6%	6%	7%	7%
havo	16%	18%	20%	19%	18%	20%
gemengd advies t/m vwo	2%	3%	8%	6%	10%	8%
vwo	10%	13%	19%	17%	20%	19%
2015/2016						
totaal aantal adviezen	853	1.919	3.821	5.740	21.209	180.982
praktijkonderwijs	4%	3%	2%	2%	2%	1%
vmbo-bl	14%	14%	7%	9%	8%	7%
gem. advies t/m vmbo-kl	6%	5%	5%	5%	4%	3%
vmbo-kl	11%	10%	10%	10%	10%	11%
gem.advies t/m vmbo-gl/tl	4%	4%	3%	4%	3%	2%
vmbo-gl/tl	23%	21%	19%	20%	16%	21%
gemengd advies t/m havo	6%	8%	9%	9%	8%	7%
havo	14%	14%	16%	15%	16%	21%
gemengd advies t/m vwo	8%	9%	10%	10%	11%	8%
vwo	11%	12%	19%	17%	22%	21%

Bron: CBS (SSB), bewerking Risbo/gemeente Rotterdam (OBI)

Tabel b4.2a Verdeling van de adviezen naar schoolweging per gebied

	focuswijken	Rotterdam Zuid	overig Rotterdam	Rotterdam	vier grote steden	Nederland
2018/2019						
schoolweging t/m 35						
totaal aantal	193	539	2.737	3.276	13.820	151.781
t/m vmbo-bl	5%	5%	5%	5%	4%	5%
t/m vmbo-kl	14%	15%	11%	12%	9%	12%
t/m vmbo gl/tl	26%	23%	19%	19%	16%	22%
t/m havo/vwo	55%	57%	66%	64%	70%	61%
schoolweging > 35 t/m 37,5						
totaal aantal	184	595	459	1.054	3.032	8.797
t/m vmbo-bl	17%	14%	10%	13%	13%	15%
t/m vmbo-kl	13%	18%	15%	17%	19%	19%
t/m vmbo gl/tl	35%	29%	27%	28%	22%	24%
t/m havo/vwo	35%	38%	47%	42%	46%	42%
schoolweging > 37,5						
totaal aantal	404	662	580	1.242	4.312	7.825
t/m vmbo-bl	18%	20%	14%	17%	16%	16%
t/m vmbo-kl	19%	18%	21%	19%	20%	20%
t/m vmbo gl/tl	24%	25%	25%	25%	22%	24%
t/m havo/vwo	39%	37%	39%	38%	42%	40%
2019/2020						
schoolweging t/m 35						
totaal aantal	191	596	2.804	3.400	14.426	153.747
t/m vmbo-bl	11%	9%	6%	7%	5%	6%
t/m vmbo-kl	13%	16%	11%	12%	10%	13%
t/m vmbo gl/tl	24%	21%	20%	20%	17%	23%
t/m havo/vwo	52%	54%	62%	61%	68%	57%
schoolweging > 35 t/m 37,5						
totaal aantal	178	626	535	1.161	3.426	9.450
t/m vmbo-bl	21%	18%	15%	16%	15%	17%
t/m vmbo-kl	19%	22%	21%	22%	21%	21%
t/m vmbo gl/tl	32%	27%	23%	25%	23%	24%
t/m havo/vwo	28%	34%	41%	37%	41%	38%
schoolweging > 37,5						
totaal aantal	396	639	529	1.168	3.814	7.107
t/m vmbo-bl	20%	23%	15%	20%	18%	18%
t/m vmbo-kl	22%	21%	25%	23%	22%	23%
t/m vmbo gl/tl	24%	23%	23%	23%	23%	23%
t/m havo/vwo	34%	33%	36%	35%	37%	36%

Bron: CBS (SSB), bewerking Risbo/gemeente Rotterdam (OBI)

Tabel b4.2b Verdeling van de adviezen naar schoolweging per gebied

	focuswijken	Rotterdam Zuid	overig Rotterdam	Rotterdam	vier grote steden	Nederland
2020/2021						
schoolweging t/m 35						
totaal aantal	x	592	2.973	3.565	15.058	155.491
t/m vmbo-bl	x	5%	4%	4%	3%	5%
t/m vmbo-kl	x	13%	10%	10%	8%	12%
t/m vmbo gl/tl	x	23%	21%	22%	16%	22%
t/m havo/vwo	x	59%	65%	64%	72%	61%
schoolweging > 35 t/m 37,5						
totaal aantal	x	718	466	1.184	3.484	9.721
t/m vmbo-bl	x	12%	8%	10%	10%	12%
t/m vmbo-kl	x	19%	17%	18%	20%	20%
t/m vmbo gl/tl	x	31%	29%	30%	22%	24%
t/m havo/vwo	x	38%	47%	41%	47%	43%
schoolweging > 37,5						
totaal aantal	333	520	466	986	3.390	6.241
t/m vmbo-bl	14%	17%	15%	16%	15%	16%
t/m vmbo-kl	18%	18%	20%	19%	21%	21%
t/m vmbo gl/tl	26%	26%	27%	26%	23%	24%
t/m havo/vwo	42%	39%	39%	39%	41%	39%
2021/2022						
schoolweging t/m 35						
totaal aantal	246	664	2.989	3.653	15.007	153.719
t/m vmbo-bl	4%	5%	3%	4%	3%	5%
t/m vmbo-kl	15%	16%	9%	10%	9%	12%
t/m vmbo gl/tl	24%	25%	20%	21%	16%	22%
t/m havo/vwo	57%	53%	68%	65%	72%	61%
schoolweging > 35 t/m 37,5						
totaal aantal	210	710	471	1.181	3.563	10.180
t/m vmbo-bl	15%	12%	10%	11%	11%	13%
t/m vmbo-kl	20%	20%	19%	20%	20%	20%
t/m vmbo gl/tl	30%	28%	27%	27%	22%	24%
t/m havo/vwo	34%	40%	45%	42%	47%	43%
schoolweging > 37,5						
totaal aantal	386	535	531	1.066	3.077	5.848
t/m vmbo-bl	10%	11%	11%	11%	13%	15%
t/m vmbo-kl	16%	17%	21%	19%	20%	19%
t/m vmbo gl/tl	29%	27%	25%	26%	24%	25%
t/m havo/vwo	46%	45%	43%	44%	43%	41%

Bron: CBS (SSB), bewerking Risbo/gemeente Rotterdam (OBI), x betekent te weinig waarnemingen om te mogen publiceren

Tabel b4.3a Definitief advies, naar opleidingsniveau ouders en schoolgebied in 2016/2017

	focuswijken	Rotterdam Zuid	overig Rotterdam	Rotterdam	vier grote steden	Nederland
Opleidingsniveau ouders						
totaal						
totaal aantal	796	1.882	3.891	5.773	21.474	176.150
tot en met vmbo bl	15%	13%	8%	10%	9%	7%
vmbo kl	18%	16%	13%	14%	13%	13%
vmbo gl/tl	26%	24%	21%	22%	18%	22%
havo/vwo	42%	47%	58%	54%	60%	59%
maximaal niveau mbo 1						
totaal aantal	288	551	740	1.291	4.476	18.799
tot en met vmbo bl	19%	18%	17%	18%	19%	18%
vmbo kl	20%	20%	22%	21%	21%	22%
vmbo gl/tl	29%	26%	25%	26%	23%	26%
havo/vwo	31%	36%	36%	36%	37%	35%
mbo 2- 4 tot en met vwo						
totaal aantal	296	761	1.150	1.911	5.392	48.320
tot en met vmbo bl	16%	14%	10%	12%	13%	10%
vmbo kl	18%	17%	17%	17%	18%	18%
vmbo gl/tl	27%	26%	26%	26%	23%	26%
havo/vwo	39%	43%	47%	45%	46%	46%
hbo, wo						
totaal aantal	x	390	1.566	1.956	9.227	80.202
tot en met vmbo bl	x	3%	3%	3%	2%	2%
vmbo kl	x	8%	5%	5%	4%	6%
vmbo gl/tl	x	17%	13%	14%	12%	17%
havo/vwo	x	71%	80%	78%	81%	75%
onbekend						
totaal aantal	80	180	435	615	2.379	28.829
tot en met vmbo bl	13%	13%	8%	9%	12%	8%
vmbo kl	15%	12%	17%	16%	16%	16%
vmbo gl/tl	25%	28%	29%	29%	23%	26%
havo/vwo	48%	47%	46%	46%	49%	49%

Bron: CBS (SSB), bewerking Risbo/gemeente Rotterdam (OBI), x betekent te weinig waarnemingen om te mogen publiceren

Tabel b4.3b Definitief advies, naar opleidingsniveau ouders en schoolgebied in 2018/2019

	focuswijken	Rotterdam Zuid	overig Rotterdam	Rotterdam	vier grote steden	Nederland
Opleidingsniveau ouders						
totaal						
totaal aantal	823	1.869	3.876	5.745	21.531	170.494
tot en met vmbo bl	15%	14%	7%	9%	8%	6%
vmbo kl	16%	17%	13%	15%	13%	13%
vmbo gl/tl	27%	26%	21%	22%	18%	22%
havo/vwo	42%	43%	59%	54%	61%	59%
maximaal niveau mbo 1						
totaal aantal	270	499	671	1.170	4.014	17.620
tot en met vmbo bl	22%	20%	15%	17%	16%	16%
vmbo kl	17%	19%	24%	22%	23%	22%
vmbo gl/tl	29%	27%	25%	26%	24%	27%
havo/vwo	32%	33%	36%	35%	38%	35%
mbo 2- 4 tot en met vwo						
totaal aantal	319	758	1.172	1.930	5.526	47.242
tot en met vmbo bl	16%	15%	9%	11%	11%	9%
vmbo kl	20%	20%	18%	19%	19%	19%
vmbo gl/tl	28%	28%	27%	27%	24%	27%
havo/vwo	37%	37%	46%	42%	46%	45%
hbo, wo						
totaal aantal	x	434	1.694	2.128	9.780	81.417
tot en met vmbo bl	x	5%	2%	2%	2%	2%
vmbo kl	x	8%	6%	6%	5%	6%
vmbo gl/tl	x	21%	13%	15%	12%	17%
havo/vwo	x	66%	79%	77%	81%	75%
onbekend						
totaal aantal	69	178	339	517	2.211	24.215
tot en met vmbo bl	16%	16%	12%	13%	12%	9%
vmbo kl	16%	20%	13%	15%	17%	17%
vmbo gl/tl	30%	24%	27%	26%	22%	26%
havo/vwo	38%	41%	48%	46%	49%	48%

Bron: CBS (SSB), bewerking Risbo/gemeente Rotterdam (OBI), x betekent te weinig waarnemingen om te mogen publiceren

Tabel b4.3c Definitief advies, naar opleidingsniveau ouders en schoolgebied in 2020/2021

	focuswijken	Rotterdam Zuid	overig Rotterdam	Rotterdam	vier grote steden	Nederland
Opleidingsniveau ouders						
totaal						
totaal aantal	758	1.848	4.069	5.917	22.322	173.677
tot en met vmbo bl	10%	11%	6%	7%	6%	6%
vmbo kl	16%	17%	12%	14%	12%	13%
vmbo gl/tl	27%	27%	23%	24%	18%	22%
havo/vwo	47%	45%	59%	55%	63%	59%
maximaal niveau mbo 1						
totaal aantal	205	440	638	1.078	3.617	16.380
tot en met vmbo bl	16%	15%	11%	13%	14%	15%
vmbo kl	21%	21%	23%	22%	23%	23%
vmbo gl/tl	25%	28%	28%	28%	25%	27%
havo/vwo	38%	36%	37%	37%	39%	36%
mbo 2- 4 tot en met vwo						
totaal aantal	277	720	1.185	1.905	5.756	49.695
tot en met vmbo bl	10%	11%	8%	10%	9%	9%
vmbo kl	15%	20%	18%	19%	19%	19%
vmbo gl/tl	34%	31%	31%	31%	25%	27%
havo/vwo	41%	38%	42%	41%	47%	45%
hbo, wo						
totaal aantal	x	496	1.937	2.433	10.849	86.736
tot en met vmbo bl	x	5%	2%	2%	2%	2%
vmbo kl	x	9%	5%	6%	4%	6%
vmbo gl/tl	x	20%	15%	16%	12%	17%
havo/vwo	x	66%	78%	76%	82%	75%
onbekend						
totaal aantal	77	192	309	501	2.100	20.866
tot en met vmbo bl	13%	15%	8%	11%	10%	9%
vmbo kl	23%	15%	12%	13%	15%	17%
vmbo gl/tl	29%	29%	27%	28%	21%	26%
havo/vwo	35%	41%	52%	48%	54%	48%

Bron: CBS (SSB), bewerking Risbo/gemeente Rotterdam (OBI), x betekent te weinig waarnemingen om te mogen publiceren

Tabel b4.4a Aantal herziene adviezen en aandeel van het totaal aantal adviezen, naar schoolgebied

	focuswijken	Rotterdam Zuid	overig Rotterdam	Rotterdam	vier grote steden	Nederland
2015/2016						
t/m vmbo-b						
totaal aantal	153	325	323	648	2.164	13.848
herzien	x	x	x	x	0,8%	0,4%
t/m vmbo-k						
totaal aantal	137	302	571	873	2.925	24.326
herzien	9%	14%	7%	9%	7%	4%
t/m vmbo-gl/tl						
totaal aantal	228	482	852	1.334	4.010	42.199
herzien	14%	17%	10%	12%	12%	7%
t/m havo/vwo						
totaal aantal	335	810	2.075	2.885	12.110	100.609
herzien	22%	18%	12%	14%	11%	8%
2016/2017						
t/m vmbo-b						
totaal aantal	116	243	320	563	1.991	12.109
herzien	x	x	x	x	0,8%	0,5%
t/m vmbo-k						
totaal aantal	141	294	506	800	2.714	22.280
herzien	7%	13%	7%	9%	8%	5%
t/m vmbo-gl/tl						
totaal aantal	204	454	819	1.273	3.936	38.325
herzien	15%	19%	11%	14%	13%	9%
t/m havo/vwo						
totaal aantal	335	891	2.246	3.137	12.833	103.436
herzien	20%	22%	13%	15%	12%	9%
2017/2018						
t/m vmbo-b						
totaal aantal	135	291	311	602	1.882	11.685
herzien	x	x	x	1,8%	1,2%	0,7%
t/m vmbo-k						
totaal aantal	142	299	489	788	2.705	21.957
herzien	18%	14%	11%	12%	11%	5%
t/m vmbo-gl/tl						
totaal aantal	198	446	714	1.160	3.637	36.927
herzien	21%	20%	14%	16%	14%	8%
t/m havo/vwo						
totaal aantal	323	824	2.282	3.182	12.822	104.262
herzien	26%	22%	16%	18%	14%	9%

Bron: CBS (SSB), bewerking Risbo/gemeente Rotterdam (OBI), x betekent te weinig waarnemingen om te mogen publiceren

Tabel b4.4b Aantal herziene adviezen en aandeel van het totaal aantal adviezen, naar schoolgebied

	focuswijken	Rotterdam Zuid	overig Rotterdam	Rotterdam	vier grote steden	Nederland
2018/2019						
t/m vmbo-b						
totaal aantal	126	266	273	539	1.664	10.962
herzien	x	x	x	3,2%	2,8%	1,5%
t/m vmbo-k						
totaal aantal	132	318	519	837	2.798	21.965
herzien	36%	26%	23%	24%	18%	9%
t/m vmbo-gl/tl						
totaal aantal	221	478	801	1.279	3.970	37.789
herzien	33%	27%	20%	23%	18%	11%
t/m havo/vwo						
totaal aantal	345	808	2.283	3.091	13.100	99.780
herzien	31%	26%	17%	19%	14%	11%
2020/2021						
t/m vmbo-b						
totaal aantal	76	202	228	430	1.396	10.278
herzien	x	x	x	3,7%	3,8%	1,4%
t/m vmbo-k						
totaal aantal	121	309	493	802	2.685	22.130
herzien	31%	22%	10%	15%	17%	9%
t/m vmbo-gl/tl						
totaal aantal	208	498	927	1.425	4.083	38.031
herzien	26%	23%	11%	15%	13%	10%
t/m havo/vwo						
totaal aantal	353	839	2.421	3.260	14.158	103.238
herzien	21%	20%	13%	15%	13%	11%

Bron: CBS (SSB), bewerking Risbo/gemeente Rotterdam (OBI), x betekent te weinig waarnemingen om te mogen publiceren

Tabel b5.1 Relatief schoolverzuim naar gebied en categorie schoolweging

	focuswijken		Rotterdam Zuid		overig Rotterdam		Rotterdam	
	n	%	n	%	n	%	n	%
2018/2019								
t/m 35	16	1,0%	51	1,0%	160	0,6%	211	0,7%
>35 t/m 37,5	62	3,7%	147	2,6%	79	1,8%	226	2,3%
> 37,5	109	3,1%	199	3,3%	118	2,5%	317	2,9%
2019/2020								
t/m 35	x	x	31	0,6%	142	0,6%	173	0,6%
>35 t/m 37,5	63	4,3%	128	2,4%	91	2,1%	219	2,3%
> 37,5	85	2,4%	142	2,4%	57	1,4%	199	2,0%
2020/2021								
t/m 35	16	1,0%	37	0,7%	144	0,6%	181	0,6%
>35 t/m 37,5	69	3,0%	150	2,3%	90	2,2%	240	2,2%
> 37,5	71	2,3%	101	2,0%	78	2,2%	179	2,1%
2021/2022								
t/m 35	51	2,7%	88	1,5%	145	0,6%	233	0,7%
>35 t/m 37,5	30	1,5%	134	2,0%	118	3,1%	252	2,4%
> 37,5	96	3,2%	138	3,2%	102	2,5%	240	2,9%

Bron: Gemeente Rotterdam (Leerrecht & Ondersteuning), SSB (CBS), bewerking Risbo/gemeente Rotterdam (OBI), x betekent te weinig waarnemingen om te mogen publiceren